

61. évf., 2007. IX. 27., ára 50 dinár

28

Jó Pajtás

Vár a VÁR!

(Szeptember 27. – Idegenforgalmi világnap)

A jövő heti Jó Pajtás címloldala és poszttere

Szia

A múlt héten volt Robi öcsikém hatodik születésnapja.

Akárcsak tavaly, most is apu egyik barátjának tanyáján jöttünk össze. Robi tíz-tizenöt barátja, barátnője és osztálytársa. (Igen, jól értetted: osztálytársa, mert szeptember elsején indult a nulladik osztályba. Többé nem szabad azt mondani neki, hogy indulás az oviba! Nem, ő már suliba jár reggelente, és csak így szabad mondani. Nagyon büszke arra, hogy diák lett, és többé nem taknyos ovis!)

Tőlem egy tortát kapott, az itt levő fotón te is megnézheted. Valami rajzfilmhősök csücsülnek egy autóban, de nem tudom pontosan, kicsodák. Talán a Hófehérke meséjéből a hét törpe közül kettő?

Különben Robi nem sokat törődött a társasággal, inkább a csirkéket kergette a hatalmas udvarban, meg a pulykákat bősztette. De ez utóbbiakat kizárólag a biztonságos drótkerítés mögül, mert azért nem mert a közelükbe menni.

Kecskék is voltak egy elkerített részben, de csoda mód, azokat békén hagyta.

Jaaa, hát nem mondom a lényegét! Robit, vagyis az ünnepeltet kockás ingéről ismerheted fel. A tőle balra ülő kislány egész délután úgy intézte a dolgot, hogy folyton-folyvást Robi mellett legyen! Kati (így hívják a kis tündérbogarat) egyébként apu egyik barátjának a lánya.

Mondtam is magamban, lehetséges, hogy egy nap még rokon kapcsolatba keveredünk a Klemm családdal???

Egyébként gyönyörű, meleg szeptemberi napunk volt, sok-sok napsütéssel. A rengeteg kölyköt úgy kellett estefelé, szürkület előtt összerakni a környékről.

Hát ennyit erről. (Most épp Rihanna sikerszámaim töltöm le az internetről. Elég lassan megy, de érdemes szenvedni vele!)

Gabi

TE MEG ÉN

A hét fotója

A svájci Bern városában új focistadiont avattak.

– És mi ebben az érdekes? – kérdezheti most valaki.

Hát nem maga a stadion, hanem annak tetőszerkezete! A lelátók fölé hajló tetőket ugyanis 2808 darab napalemmel bírtották.

És mennyi áramot termel a „tetőerőmű”? Kiszámították: 350 családi ház teljes villanyáram-fogyasztását fedezi az új focipálya.

Úgy tudni, hogy az említett házak lakói még ingyenes belépőjegyeket is kapnak a csapattól. Ez igen!

Ez lenne a legújabb divat?
Téli kabát plüssmacikból!

Mindenféle szerkentyűk

El tudsz képzelni mosógépet mosópor nélkül? Ugyan, ne viceljünk már!

Vagy talán mégis létezik már ez a csoda is?

Bizony, bizony, és meg is mutatjuk neked azt a masinát, amely mosópor nélkül is patyolat tisztára mossa a ruhát.

A furcsa gép neve: Aqua AWD-AQ1.

Csak egy baj van: a mindössze hideg vízzel mosó gép egyelőre elég drága!

Bundás, Néró, Plútó, Gombóc meg a többiek

Ki ne szólította volna már a kutyáját hasonlóan, mint Bónus István költő a Rossz kutya című versében? Az én kutyám úgy örül, ha azt mondom, hogy: te kis mocsok...

Hogy ki miként becézi a kutyáját vagy más kedvenc állatát, elmondják az **óbecsei Petőfi Sándor iskola** tanulói: **Bálint Beáta, Kovács Izabella, Zavarkó Áron, Nagy Szanella, Bóvíz Bettina, Vukov Anita, Péter Lea, Péter Diana, Jovanović Péter, Csúzdi Noémi, Zavarkó Ákos és Kárpinszki Kornélia.**

– Gyakran mondom a kutyámnak – meséli Izabella –, hogy kis dila, mert olyan szeleburdi. Persze hogy nem haragszik érte, hanem nagyon is örül. Különben Zsuzsa a neve, kis csivava és pincsi keverék. Nagyon okos, mert, ha tapsolok, fölugrik; ha azt mondom, pacsit adjál!, nyújtja az első lábát, és lekezelünk. Szoktunk versenyezni, s általában ő a gyorsabb. Elég finnyás, nem eszik meg akármit. Szereti a kutyakaját, de megeszi a mardékot is. Télen, ha hideg van, bevisszük a konyhába.

– Nekem is palotapincsim van – mondja Noémi –, s mivel kicsi, Pici lett a neve. Csokinak becézem, annyira szeretem. A kutyakaját nem eszi meg, mert kemény, s mikor kicsi volt nem tudta elrágni. Ha eldobom a labdáját, visszahozza. Amikor megyek a barátnőmhöz, pórázon vezetem.

– A Plútó kutyám sem eszik meg mindent – teszi hozzá Anita –, például a zöldségfélét nem szereti. Gyakran hívom kis vakarcsnak, ilyenkor örül, hanyatt veti magát, hogy simogassam a hasát. Nagyon játékos, a kis labdáját visszahozza, ha eldobom. Télen mi is télen bevisszük a konyhába...

– Az én kutyám mindent megeszik – dicsekszik Beáta –, még a hagymát, sárgarépat is. Az anyját Ramónának hívták, így lett ő Amóna. Nagy, kétszer akkora, mint én. Nem ajánlatos vele játszani, mert már egy párszor föllökött. Rottweiler. Különben nagyon aranyos.

– Az én kutyám már nem játékos – szól Bettina –, mert öreg. Hároméves koromban kaptam. Így nemigen játszom vele, hanem kedvencemmel, a teknősbékával. Elsős koromban kaptam, Sumi a neve. Száritott rákot kap enni, s szereti, ha a páncélját simogatom.

– Az én kiskutyám neve azért Farkinca – magyarázza Diana –, mert kiskorában is mindig csóválta a farkát. Nagyon szeretem, azt szoktam mondani neki, hogy te kis mocsok. Ilyenkor nagyon örül. Meg akkor is, ha kivezetem az utcára. Persze, csak pórázon, mert különben megzavarna minden macskát meg kóbor kutyát, amiből annyi van, Tiszát lehetne velük rekeszteni.

– Nekem meg egy fekete keverék kutyám van – mondja Áron –, Taxi a neve. Ha anyukám húst süt, ő is kap egy szeletet. A kutyakaját ő sem szereti. Bolondos kis kutya, de a labdát nem hozza vissza, mert kiskorában félt a tuskés labdától.

– Az én kedvencem meg egy fekete kiscica – fűzi hozzá Áron testvére, Ákos –, s azért is hívom Negrónak. Sokat játszom vele. Ha lézerrel világítok a földre, szalad a fény után... Gyakran fülesnek becézem, ilyenkor hízeleg...

– Én is nagyon szeretem a macskámat – dicsekszik Diana húga, Lea –, mert szép kék szeme van, meg hosszú szürke szőre. Gombóc a neve. Ha simogatom, dorombol. Ilyenkor Kikának szoktam becézni. Gyakran fölmászik még a tesóm vállára, fejére is. Igaz, néha elkódorog, de mindig visszatalál.

– Én is pórázon vezetem a kutyámat sétálni – meséli Péter –, mert lemegyünk egész a Tisza-partra. Nagyon kell vigyázni, mert nekimegy a másik kutyáknak. A testvéremtől kaptam. Labrador, Néró a neve. Jókat játszom vele. Ha eldobom a labdát, rohan utána. Ha a falhoz pattan, ő is nekimegy a falnak. Mindent megeszik. Valamelyik nap kint maradt a szurok, azt is megette. Csupa szurok lett a szőre...

– Én meg a tesóm nagylányától kaptam a kutyámat születnapomra – halljuk Kornéliától –, Gombócnak hívom. Csak akkor eszi meg a kutyakaját, ha tejbe áztatom. Nagyon szeret játszani a kis mackóval.

*Rossz kutya, te csúnya rossz kutya! –
Mondom neki, – s Bundás úgy örül,
Szemében fekete láng gyullad,
S ész nélkül lótt-fut lábam körül.
Szavaim, hogy megjelennek,
Nem érti, nem ügyel rája,
Csak az érzelmeket fogja fel
Agyának pici antennája.
Megérzi, hogy szavam nem üres:
Melegítő áram van benne.
Rám néz, s szeméből: hűség, hála
Lobban felém fekete lángban,
Mintha tudná, mennyi kutya jár
Jó szó nélkül a nagyvilágban...*

Szanella meg akváriumot kapott a születésnapjára.

– A 200 literes akváriumban sok szép hal úszkál – mondja –, tavalyelőtt kaptam. Azóta már szaporodott a halállomány, a mamám is szokott venni... Szép a sok színes s aranyhal. Én gondoskodom róluk, de az akvárium tisztítását apukámra bízom.

Hiszem, hogy nemcsak a megkérdezetteknek, hanem másnak is, akiknek van kedvenc állata, sok örömet szerez neki, ugyanakkor állatot tartani nagy felelősség és kötelezettség. Exupéry rókJának szavaival: felelősek vagyunk azért, akit megszelídítettünk.

Koncz Erzsébet

Az állatszerető petőfisek

Csodálatos vizek

Kínevetett a családom. Azt mondják, az utóbbi időben annyi csatorna-regényt, a vidék folyói mentén élő emberek sorsát megjelenítő irodalmi művet olvastam (újra), hogy belehabarodtam Vajdaság vízrajzi térképébe. Való igaz, hogy irodalmi rovatunk számára is ilyen típusú (történelmi) regényekből válogattam részleteket, s az újraolvasások során arra döbbsentem rá, nem ismerem, mert eddig nem érdekelt eléggé e folyók, folyócskák, elágazások, fokok, holt vizek és tavak története, rendszere. Még szülőfalumban, Bezdán téjékán sem tájékozódtam igazán, pedig róla aztán elmondható, hogy valóságos vízi paradicsom. Valahogy úgy van vele az ember, hogy mindig a távoli, az egzotikus tűnik csodálatosnak, s ami közel van, fel sem figyel rá. Azt gondolom, így vagyunk mindannyian saját téjékunkkal, amit olyan könnyű ócsárolni, s olyan nehéz benne észrevenni a csodát. Még jó, hogy irodalmunk nem közömbös e helyi értékek, jelentések és történetek iránt. Mert, ami helyi, az nem okvetlenül provinciális.

Előszedtem hát a könyveket, térképeket, kinyitottam a megfelelő web-oldalakat, s amit tapasztaltam, egy kiismerhetetlenül gazdag, érdekes, csodálatos világ. S persze hosszú ideig kellene tanulmányozni és kutatni e területet, hogy érdemben írhassek róla. De már ennyi is elegendő, hogy ezentúl, ha a Bácska vagy a tágabb Vajdaság mű- és országútjain közlekedem, ha kitekintek a Zombor–Gombos–Újvidék vasútvonalon haladó szelvény ablakából, pontosan tudjam, milyen vizek, tájak mentén haladok, mi jellemzi történetüket.

Tudtátok-e, pl. hogy a Duna bal partjával párhuzamosan létezett és folydogált évszázadokon át egy Vajas nevű folyócska, holt medre Kalocsa téjékán észlelhető, s a bezdáni Vajas-fok (gyönyörű látványosság) ennek maradványa, emlékének hordozója. S e vízrajzi kutakodásból tudtam meg, hogy a Ferenc-csatorna, amelyhez az első ásonyomokat Bezdán téjékán ejtették (benn van Majtényi Mihály csatorna-regényeiben, Muhi János Zombor-történetében) eleinte nem a falunál kapcsolódott közvetlenül a Dunához, csak később kötötték össze vele. A Sebes-fok, ahol évtizedekig (egyébként tilosban, mert a zsilipeken nem engedélyezett) fürdőztünk, nem a Bajai-csatorna és a Ferenc-csatorna találkozását, hanem a szemben levő Fekete-vízét jelöli, egy hajdani gyors folyóvíz maradványát, amelyet gátakkal zártak el természetes folyami kapcsolataitól, a Dunától és a csatornától. S ott van pl. az érdekes nevű Kotyor falurész, ugyancsak egy hajdani vízezske nevét rejtí, ma a csatorna része. Már a legrégebbi dokumentumok említik a Bezdán-vízét, aminek nyomvonalán (ha egyáltalán folyóvíz esetében szabad ilyen szót használni!) halad a csatorna, vagy a Kalangyos-Dunát, a Barackkai Dunát, a Holt-Barackkát (Bezdánban mindenki Döglött Barackkának hívja!). Igazából a halászhok ismerik e vizek gyönyörűségeit; azt olvastam, némelyikük szem nem látta szépséges helyeket is ismer. Nem mondom hát, hogy nem ismerték fel turisztikai jelentőségét e vidék erdeinek, folyóinak, tavainak, de egy kis hiányérzetünk azért lehet.

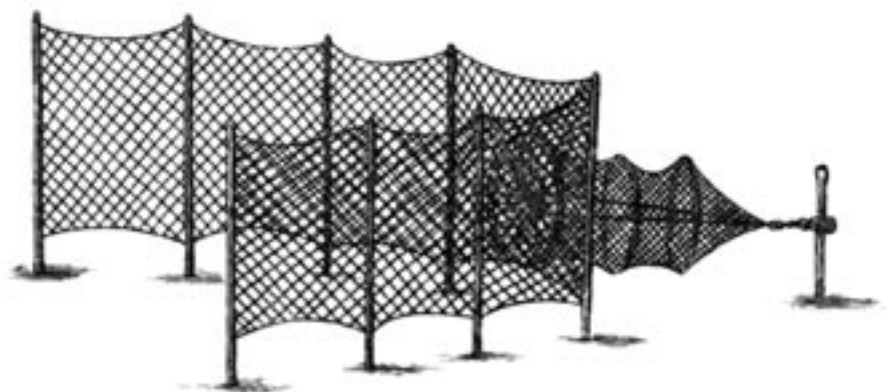
Feltehetjük azt a kérdést is, miért kellett elpusztulnia a Mosztonga folyónak? (Ha ma beújtjuk e nevet valamely keresőprogramba, képeket is elő tudunk hívni róla. Kiszáradt, elpusztult, szeméttel telt folyómedret látunk.) Régebbi neve Úz volt. Ennek is megvannak a maga irodalmi megjelenítései Herceg János, Vasagyi Mária és mások írásművészetében. Egykoron a csikászok-pákászok paradicsoma volt. Ma már alig tudjuk, mi fán teremnek e mesterségek. Zombornál kis hídon megyünk át fölötte. Lent fél métert sem meghaladó vízezske folydogál. S egyáltalán miért tudunk többet Dél-

Amerika domborzatáról, Ázsia folyamairól, mint saját vidékünk természeti szépségeiről? Miért nem lehet pl. az erekről, csermelyekről, patakokról szóló tudást úgy tökéletesíteni iskolai oktatásunkban, hogy a diákokat a tankönyvi adatok helyett saját környezetük természeti jelenségeivel szembeesítik. A Csík-érrel, a Krivajával, a Mosztongával, a Kígyós-patakkal, a Kiskanálissal stb. Pláne, ha ehhez még bőséges szépirodalom is segítségünkre van. Szenteleky Kornél „helyi színei”, Molter Károly, Szirmai Károly, Herceg János, Németh István, Bordás Győző, Gion Nándor és mások regényírása. A szenttamásiak biztosan tudják, hogy irodalmi hőseik, Rojtos Gallai István és Török Ádám a Krivajában fogta a kárászokat, amikor Váry János és kocsisa rajtuk ütött. S a zomboriak vagy a doroszlóiak is biztosan olvastak már a Mosztonga melletti évszázadok történetéről. A külaik meg a verbásziak pedig elképzelték, milyen lehetett, amikor a Ferenc-csatornán először tört magának utat egy folyami alkotmány: szenzáció volt, hajó a pusztában! S csak azokra a helységekre apelláltam, ahol még van magyar nyelvű oktatás. Bácskerteszen például, amely falut Bezdánhoz hasonló vízrendszer ölel körül. S Apatin, a csodálatos Duna-kanyarral! (Talán akad még olyan család a városban, ahol a gyerekek is ismerik anyanyelvüket. Mert magyar tan nyelvű oktatás már régen nincs.) S ott van a csatorna óbecsei torkolatának érdekes története! Azt tanácsolom hát, nézzetek körül a környezetetekben, fedezzétek fel ezt a világot. Írjatok róla! (Régebben nagy dolog volt a fényképezés, ma már nem. Közkeletűvé vált a digitális fényképezőgép és a kamerás telefon.)

A családi csúfolódás arányát még azzal is tetézttem, hogy a hétvégén elmentem Bezdánba és szélteben-hosszában fényképeztem a Ferenc-csatornát, meg a Bajait. Aztán rájöttem, hogy nálam ügyesebb fényképészek ezt már rég megtették. Jól látható ez Bezdán honlapján. Egyébként ezekben a napokban nem volt épp túlságosan szép a csatorna vize. A Duna magas vízállása miatt beléengedett víz felkavarta, zavaros-piszkossá tette. De ez csak átmeneti állapot. Amikor a víz az úr. A félelmetes Duna-arc.

B. E.

Régi halászszerző

NEVEM: **Kamrás Leona**

BECENEVEM: Lea

CÍMEM, TELEFONSZÁMOM: 23000

Zrenjanin, D. Obradovića 18.

023/546-560, 064/50-32-866

SULIM NEVE, OSZTÁLYOM: Sonja

Marinković Általános Iskola, 7. 2

KEDVENC TANTÁRGYAIM: Torna, matek,
rajz

AMI NEHEZEN MEGY: Fizika

KEDVENC OLDALAIM A JÓ PAJTÁSBAN:

Vicckupac, Tarka oldal, Zsibongó

KEDVENC FILMEM: Niki a pokolban

KEDVENC KÖNYVEM: A Pál utcai fiúk

KEDVENC ÉNEKESNŐM: Avril Lavigne

KEDVENC SPORTOM: Vívás

KEDVENC EGYÜTTESEM: Green Day

KEDVENC DALOM: Sok van.

KEDVENC SZÍNEIM: Zöld, lila

KEDVENC ÉTELEIM, ITALOM: Pizza, csoki,
Coca-Cola

KEDVENC ÁLLATOM: Kutya

KEDVENC ÉVSZAKOM: Tavasz

NO ÉS A SZERELEM? Nincs.

Ui.: Emberek... levelezőtársat keresek!!!

Képzőművészeti barangolások

A Föld virágai és a mennyei paradicsom

A római birodalom hanyatlásával véget ért a történelem egy nagy és jelentős fejezete. A földközi-tengeri országokban és az Alpoktól északra fekvő területeken tért hódított a kereszténység, meghatározva a középkor egész gondolkodásmódját.

A művészet közel egy évezreden át szinte kizárólag a keresztény egyház szolgálatában állt. Festők és szobrászok egyaránt arra törekedtek, hogy Isten mindenhatóságát éreztessék. Az ábrázolások arra intették az embert, hogy az egyház parancsolatai és tanai szerint éljen. A késői középkorig a művészet alig adott lehetőséget a világ szépségeinek bemutatására. Az emberek azonban megelégtették a nemesség és az egyház uralmát. Az isteni uralkodótól és földi képviselőitől, a püspököktől és hercegektől való félelem helyébe Krisztus, az Isten fia és az anyja, Mária iránti szeretet lépett. Ezzel függött össze, hogy a művészetben ismét felbukkant a természet ábrázolása, bár ezek az alkotások egyelőre nem azzal a céllal születtek, hogy a természet szépségét dicsőítsék. A fák, bokrok, virágok és állatok elsősorban a világ-mindenségnek mint Isten művének jelképekül szolgáltak.

A 13. századi templomokon Európa-szerte megtalálható a legkülönbözőbb fák és bokrok levelének kőből kifaragott mása, amely bámulatra méltóan utánozza a természetet. A leveleket mindenekelőtt oszlopfők díszítésénél alkalmazták. A leveles oszlop fő Franciaországból terjedt el, s útja egybeesett a gótikáéval. A gótikus templomokban másutt is gyakori díszítőmotívum a levéldísz. Reims-ben, a híres francia püspöki székhelyen például a székesegyház falfülkéiben, amelyeket szőlőlevelek vesznek körül, bibliai alakok állnak. De sohasem ábrázolták az emberek, állatok, növények létének, a természet jelenségeinek sokrétűségét.

Miként a Vyšší Brod-i mester, aki 1345 körül kilenc oltártáblát festett egy kolostor számára, más festők is leegyszerűsítve, gömbként ábrázolták a fák koronáját. Csak elvétve ismerhető fel rajtuk egy-egy levél. A fák koronájához képest a madarak túl nagyok, de sokkal jobban hasonlítanak a valódi madarakra, mint a növények a valódi növényekre. Mádártani pontossággal megkülönböztetni őket azonban nem volna könnyű. A fa tövében az alvó tanítványokat látjuk a Jeruzsálem melletti Olajfák hegyén, előttük Krisztus, aki az Atyához imádkozik. Az állatok és a növények ezen a táblán éppúgy szimbolikus értelműek, mint sok más középkori műalkotáson.

Az emberi alakok, Krisztus és tanítványai, Mária, József vagy a szentek serege mögött arany háttér ragyogott. Ez az örökkévalóság fényét szimbolizálta, amely a jámbor elképzelések szerint bevilágítja a földet. A kor művé-

Ábrahám és Melchizedek
(1251 után. Reims, székesegyház)

Krisztus az Olajfák hegyén
(1345 körül. Prága)

zetében a földi valóság jelentősége csak az volt, hogy Isten teremtette. Amikor az ember a természet szépségének örült, mindenekelőtt arra kellett gondolnia, hogy mindez Isten alkotása.

(Folytatjuk)

Up!

Kicsi, mégis tágas

Persze kizárólag ízlés dolga, tetszik-e neked is ez a csöpp járgány.

Igen, valóban pirinyó, mert hossza mindössze 3 méter és 45 centi, szélessége pedig alig 163 centiméter.

És mégis: belülről kényelmes, négy ember – szinte – normális körülmények közt utazhat benne.

No nem ezer kilométereket, mert ez a legújabb Volkswagen azért mégis csak egy városi kisautó.

A gyár mérnökei senkinek sem árulták el, miért lett a legkisebb Volkswagen neve épp Up!

No, törődjünk bele: ez az ő titkuk!

Azt viszont megmutatták, hogy belsejéből szinte mindent ki lehet pakolni, ha gazdája utasok helyett csomagokat szeretne szállítani.

Azért használtuk az előbb a szinte szót, mert a sofőr ülését azért mégsem lehet kiemelni. A másik hármat viszont pillanatokon belül el lehet távolítani.

Így jön létre az Up!-ból egy olyan járgány, amelyben akár egy jó-kora hűtőszekrényt vagy elektromos tűzhelyet is hazavihet a család feje az áruházból.

A kormány előtt levő műszerfal sem a szokásos. A műszerfalat ugyanis két folyadékkristályos, színes megjelenítő helyettesíti. Ezen

íródnak ki a legfontosabb adatok: sebesség, a motor hőmérséklete, a tartályban levő benzin mennyisége stb.

És nézd csak a fotókat! A hátsó ajtó üvegből van! Persze nem közönséges, törekeny ablaküveg ez, hanem strapabíró plexi. Ez mostanában a divat.

A csöppség igen takarékos. 100 kilométeren beéri 4-5 liter benzinnel. Országúton még kevesebbel.

Talán érthető, az Up! nem versenyautó, ezért ne várj majd sokat tőle e téren. Óráként 110-120 kilométer – ennyire telik tőle.

De hát hol lehet városban ennyivel száguldozni? Sehol, hisz a megengedett sebességhatár óráként 50-60 kilométer. És van olyan település is, ahol ez mindössze 40 km/óra.

Jessica Alba

– Mi mindenről híresültél el eddig?

– Ha rendszeresen jársz a moziba, akkor láthattad, hogy Dark Angelként sem lehetett engem egykönnyen átéteni, jól forgattam a lassót a Sin Cityben (Sötét város), a cápák sem faltak fel A tenger vadjaiban... De az az igazság – ezt már nem egyszer elmondtam –, hogy nemcsak verekedni tudok, értek én a színészethez is. Tudod, évekig csak olyan szövegkönyvekkel nyaggattak, melyekben feszülő bőrcuccokban parádézta a srácok között. Én lettem a motoros vadóc, vagy a mindenre kapható szolgálólány...

– Legutóbb A Fantasztikus Négyes és az Ezüst Utazó című megafilmben láttunk.

– Már a forgatás első napján abban reménykedtem, hogy a nézők majd ezt a megafilmet érdekesnek, frissnek, izgalmasnak és főleg újszerűnek találják. Ebben a történetben mi, négyen arra jövünk rá, hogy rajtunk kívül más embereknek is vannak különleges képességeik. De sokáig nem tudjuk, hogy az Ezüst Utazóval hogyan is állunk. Vajon ő is egy rosszfiú, vagy egy jófiú? Én Susan Storm bőrébe bújva egy szerelmi háromszögben találok magamat korábbi kedvesem és az új szereplő között. Ebben az epizódban Sue lett a leg-erősebb mind a négy közül. Mintha mind-azt meg tudnám egymagam is tenni, amit a többiek. Ennek bemutatására a rendező felerősítette a filmben az akciójeleneteket és a szerelmet.

– Most is „észbontóan” nézel ki a vásznon.

– Van egy személyi edzőm, aki nem egy alkalommal megtornáztat. Kondiba hozom a testem. Meg aztán igyekszem minél kevesebb desszertet fogyasztani. Jaj, pedig nagyon szeretem a tejszínhabot meg a fagyit. A kettőt együtt egyszerűen imádom! Én – ha szabad volna – mindent tejszínhabos fagyival ennék, még a hamburgert és a hot dogot is... De ha egyszer nem szabad, akkor nem szabad...

Legutóbb A Fantasztikus Négyes és az Ezüst Utazó című megafilmben láttuk, de már Dark Angelként is hidegre tett néhány rosszfiút

– Most mesélj A Fantasztikus Négyesről és az Ezüst Utazóról!

– Két évvel ezelőtt a Fantasztikus Négyes váratlanul hatalmas sikert aratott. A második epizódot így már komoly elvárások övezték. Ezért erősítettek az alkotók egy igazán különleges figurával, az Ezüst Utazóval. Filmünk történetének kezdetén épp az évszázad esküvője zajlik Reed és köztem, azaz Mr. Fantastic és a láthatatlan lány között. A lagzi pedig kiváló alkalom arra, hogy egész New York ünnepelje az időközben szupersztárokka vált hősöket. Azonban váratlan vendég érkezik: az Ezüst Utazó, aki leginkább egy higanyból készült szörfösre hasonlít, és aki valójában egy intergalaktikus felderítő, és a Föld elpusztítását készíti elő. Az igazi neve Norrin Radd, és a kozmikus erők által mozgatott deszkája segítségével magába tudja szippantani az őt körülvevő közeg energiáit. Alaposan fel-

adja nekünk a leckét... Dr. Doom is visszatér, áll tehát a bál, mert hamarosan leleplezzük az Ezüst Utazó gonosz szándékát...

– Következő filmed az Awake.

– Ez egy thrillerbe hajló dráma. Hayden Christensen a partnerem. Teljesen normálisan nézek ki ebben a filmben, nem viselek fürdőruhát, vagy valami testre feszülő rongyot. A film arról szól, hogy egy páciens felébred az operáció után, de nem tudja mozgatni a testét. Egy szó nem jön ki a száján. Hát... érdekes munka. A The Eye című filmmel az a helyzet, hogy meg kellett tanulnom hegedülni, és sok időt töltöttem vak emberek között... Sok a meló, de élvezem mindazt, amit csinálok... Szeretnék – ezt még elmondom – forgatni Johnny Depp-pel, de George Clooneyt, Heath Ledgert és Eric Banát is kedvelem. Szeretem a tehetséges embereket...

B. Z.

Sony Ericsson W300i:

A Walkman-élmény

**Ma egy újabb, bizonyos feltételek mellett
1 dinárért kapható divatos telefont mutatunk be**

Ezüstösen fehér. Kerekded formájával mindenki az első pillantásra a kegyeibe fogadja.

De nem női telefon. Egyaránt jól fest tinifúúk és tinilányok kezében. És miért rajonganak érte a tinik?

Mert ez a telcsi (azon felül, hogy telefonálni is lehet vele), egy igazi walkman. Vagyis rengeteg zenét tölthetsz be, amit a hozzá kapott fülhallgatón játszatsz a hallószervedbe. A pénzedért még egy FM-rádiót is kapsz vele.

De lássunk néhány részletet is!

A külső kijelző körül egy finom tapintású műanyag keretet kapott. A kis kijelző alatti Walkman-logó körül pedig aranyos kis lyukakat helyeztek el. A hangerőgombok is szépek, egy narancssárga play/stop és egy-egy hangerőgomb segít a készülék használatában. Kezelésüket ugyan meg kell szokni, de alapvetően jól kézre esnek.

Nem lehet nem észrevenni, hogy milyen pazar fényerővel rendelkezik a W300i kijelzője. Ahogy erre mondani szokták: öröm ránézni. Még erős napsugárzásban is látható rajta az SMS-ben vagy MMS-ben érkezett fotó.

Ha nem elég a sok zene számára a beépített memória, egy memóriakártyát csúszthatsz bele, amelyet közvetlenül a komputerből tölthetsz fel Rihanna, Usher vagy Timberlake számaival.

Lapul a csomagolásként kapott dobozban egy USB-adatkábel is, amellyel a készüléket és a számítógépet összedugva közvetlenül a telefonba tölthetsz képeket, zenét.

(Vigyázz: ilyenkor a készüléken csak az ébresztések és riasztások működnek, tehát

ha hívást várunk, akkor ne kezd el feltölteni dalokkal a telefont!)

A készülékhez kapott fülhallgató gumiborításának köszönhetően szilárdan áll a hallószervedben, nem potyog ki minden fejmozdulatnál. A füles egyébként nagyon jól szól.

Az FM-rádió?

No az egy külön mese. Elmondjuk, hogy a W300i szűrőstül-bőröstül megkapta a többi Sony Ericsson RDS rádióját, tehát kiírja az állomásneveket, frekvenciát vált, ha gyenge a vétel, automata állomáskeresővel rendelkezik, kihangosítható, az éppen játszott dalok neve fut a háttérben. Tehát a legjobb, amivel mostanság találkozhatunk.

Végszó?

A W300i egy tényleg jó készülék. Szép, jól használható, és még egy nagyszerű FM-rádiót is ad a pénzünkért cserébe. Szerintünk nagyon megéri.

Ez állati!

A sas

A sas ragadozó madár, ami azt jelenti, hogy ha egy sast csirizzel bekenünk, és a falhoz vágjuk, hát odaragad. Ettől a tulajdonságától teljesen függetlenül a sas kisebb élő állatokkal táplálkozik.

A sasnak sokféle fajtája van, amelyek színre és nagyságra különböznek egymástól. Legkisebb a mezei sas vagy kánya, a legnagyobb a kőszáli sas, bár van kis kőszáli sas is, amelyik csak évek múltán, ha már megnőtt, azután lesz nagy.

A sast sasok nemzik, és ez mindaddig így is lesz, amíg Nubia párduca nem fog szülni egy gyáva nyulat.

A sas igen bátor madár a nálánál gyengébb állatokkal, amelyek védekezni képtelenek ellene. Éppen ezért a madarak királyának is nevezik.

Száraz, napos időben látni, amint a sas szép szabályos köröket ír le a levegőben, és mind magasabbra és magasabbra emelkedik, aztán siklórepüléssel zuhan le csaknem a földre. Ezért a sast a repülőgépfélék családjához sorozzuk.

A sast nagy előszeretettel vadásszák, ami úgy történik, hogy a fészke közelében lesbe áll a vadász, megvárja, míg a sas repülni kezd. Akkor hirtelen golyót ereszt bele, s a sas, ha a golyó talál, motorhiba miatt kénytelen leszállni. Akkor a vadász odamegy hozzá, és európai módszer szerint foglyul ejti, azaz agyonüti.

A sas igen okos állat, a repülésben kiváló, technikai kísérletekkel is foglalkozik. Föl van jegyezve róla, hogy egyszer egy kis gyereket akart a repülésre megtanítani, amiért is karmai közé kapta, fölvitte a magasba, és eleresztette. A kísérlet nem sikerült.

A sas a fészket csaknem hozzáférhetetlen helyeken, igen magas fákra rakja, ahová anélkül, hogy a fák törzsét beszappanozná, nem mászhatnak fel a fészkekről suhancok. Ide rakja a nőtény sas a tojásait, nehogy a rossz emberek rántottát csinálhassanak belőlük.

A sas hangját vijjogásnak nevezik, mert hasonlít a civakodó vénasszonyok hangjához.

A sasnak olyan éles szeme van, mint a sasnak. Rendkívül messzire lát, s mikor a magasban kering, a legkisebb állatot is

meglátja és lecsap rá. Ez ellen az állatok úgy védekeznek, hogy sokan vannak, s mivel a sas közülük csak egyre csaphat le, a többiek ezáltal kinn maradnak a viccből, sőt még jól is mulatnak az úgynevezett áldozat pechjén.

A sassal közeli rokona a keselyű, ami tulajdonképpen nem más, mint egy olyan sas, amelyik döglött állatokat eszik, ami nagy ízléstelenségre, de kitűnő gyomorra vall. A keselyűk még nagyobbra is megnőnek, mint a sasok. Legnagyobb köztük a kondorkeselyű, amely az Andok hegyláncában tanyázik, amit ezért Undok hegyláncnak is szoktak nevezni.

Úgy a sasnak, mint a keselyűnek élettartama igen hosszú, néha száz év is, ami azonban e madarak kellő időben való lelővésével redukálható.

A madarak e családjához tartozik még a griffmadár, amely a mesekönyvekben található meg, és a mesekedvelő emberek butaságából táplálkozik, tehát élettartama örök. Életük a törvények védelme alatt áll, amennyiben vadászatukat, azaz a buta emberek agyonütését mindenütt szigorúan tiltják.

Igen szimpatikus a sasok között a kétéfejű sas, amely csak döglött állapotban látható, s hajdan címereken tanyázott.

Nagy Lajos Képtelen természet című könyve nyomán

Az én kedvencem

Tappancs

Az én kutyusomat Tappancsnak hívják. Most hároméves.

Nagyon játékos és ügyes kutyus.

Amikor kilencedik születésnapomat ünnepeltem, akkor kaptam Mészáros Rékától.

Barna színű és szemű.

Alacsony termetű.

Nagyon megörültem neki, azóta is szeretem. Vágyam, hogy még sokáig barátkozzunk.

Tóth Kalocsay Réka, Ada

A kényelem csúcsa:

Jaj, de irigyeljük ezt a cicát!

HISTÓRIÁK

1895-ben meghalt Louis Pasteur francia kémikus és mikrobiológus

Egy élelmiszer-tartósító eljárást is javasolt, amit ma pasztörözésnek nevezünk. A folyamat során a melegítés elpusztítja az élelmiszerben lévő káros mikroorganizmusokat. Az eljárás ma a borászat-tól a sörpáron át a tejiparig számtalan helyen használatos.

A közemberek szemében ekkor már szinte csodatevőnek számító tudóst 1865-ben keresték fel a selyemhernyó-tenyésztők, akiknek tenyésztését betegség pusztította. Pasteur felfedezte a járvány kórokozóját és a fertőzött állomány kiirtásával megmentette a selyemipart. Érdeklődése ekkor fordult a fertőző betegségek felé, és kidolgozta a „betegség csíraelméletét”: azaz hogy a fertőző betegségek mindig mikroorganizmusokkal kapcsolatosak, és a fertőzés a mikroorganizmus átjutása a beteg szervezetből az egészségesbe. Az élő kórokozók felfedezése vezetett el a sebészi antiszeptikus (csíraölés) és

aszepszis (csíra mentesség) elvéhez és gyakorlathoz. Pasteur elérte, hogy az elvet a háborúban a hadikórházakban alkalmazzák, ezáltal sebesültek ezreinek életét mentette meg. 1873-ban a Franca Akadémia tagja lett.

Talán legismertebb felfedezése a veszettség elleni védőoltás kidolgozása volt. A tizennégy, egyre erősebb oltásból álló sorozatot magán tervezte kipróbálni, amikor 1885-ben egy veszett kutya marta kilencéves gyereket hoztak hozzá. Pasteur nem kis lelki tusa után úgy döntött, alkalmazza a menthetetlennek számító fiún az eljárást. Tíz nap alatt adta be az oltásokat – az utolsó olyan erős volt, hogy egy egészséges kutya megveszett volna tőle, ám a gyerek meggyógyult. Élete végéig 350 veszett kutya marta embert gyógyított meg, s a rettegett kórt a vakcina továbbfejlesztésével sikerült teljesen leküzdeni.

Pasteur, az orvostudomány egyik legnagyobb alakja 1822. december 27-én született Doleban, a Jura hegységben. Apja szegény tímár, a napóleoni háborúk részvevője volt, fia sokat nélkülözött. Nem is volt jó tanuló, inkább a festészetben jeleskedett, kémiából közepesnél sosem kapott jobb osztályzatot.

Később azonban a párizsi egyetemen két nagyszerű professzor előadásait hallgatva mégis ez a tárgy kerítette vonzásába.

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

SEPTEMBER 27.
Ma Vince, Károly, Albert, Krisztián napja van.

AZ IDEGENFORGALOM VILÁGNAPJA

Vince

A Vincentius latin név rövidüléséből származó Vince győztest, győzedelmest jelent.

Albert

Germán eredetű név, az Adalbert férfinév rövidülése. Jelentése nemes, fényes, híres.

Krisztián

A latin Christianus név rövidüléséből származik. Jelentése Krisztushoz tartozó, keresztyén.

1986 (21 éve történt)

Budapesten meghalt Ruttkai Éva színésznő.

SEPTEMBER 28.
Ma Vencel, Bernát, Juszтина napja van.

Vencel

Német, szláv eredetű név, a szláv Venceslav névből származik. Jelentése koszorú, dicsőség.

Bernát

Germán eredetű név, a Bernhard név magyar formája. Jelentése medve és erős.

1817 (190 éve történt)

Megszületett Tompa Mihály költő.

1895 (112 éve történt)
Meghalt Louis Pasteur, francia kémikus és mikrobiológus.

SEPTEMBER 29.
Ma Mihály, Gábor, Gabriella napja van.

Mihály

Héber eredetű bibliai név, a Mikaél magyar formája. Jelentése: Ki olyan, mint az Istenő, Istenhez hasonló.

Gábor

Héber eredetű bibliai név, a Gabriel magyar alakváltozata. Jelentése: Isten embere, Isten bajnoka vagy „Isten erősnek bizonyult”.

Ruttkai Éva

Gabriella

Héber, latin eredetű név, a Gábor férfinév latinus formájából származik. Jelentése Isten embere, Isten bajnoka.

1758 (249 éve történt)

Burnhamben megszületett Horatio Viscount Nelson brit admirális, aki Trafalgárnál aratott győzelmével nemzeti hőssé vált. Diadalának emléket szobor őrzi Londonban.

1872 (135 éve történt)
Meghalt Déryné Széppataki Róza az első magyar operatársnő, a vándorszínészet korának legnépszerűbb színésznője.

1899 (108 éve történt)

Megszületett Bíró László József, a golyóstoll feltalálója.

1902 (105 éve történt)

Meghalt Emile Zola francia író.

SEPTEMBER 30.
Ma Jeromos, Zsófia, Őrs, Viktor, Honória, Honórusz napja van.

Jeromos

Görög eredetű név, a Hieronümosz névből származik. Jelentése: szent nevű.

Őrs

Török, magyar eredetű, régi magyar személynév. Jelentése férfi, hős.

Viktor

Latin eredetű név, jelentése győző, győztes.

Honória

Latin eredetű név, a Honórusz férfinév női párja. Jelentése tiszteletré méltó.

1861 (146 éve történt)

Megszületett ifjabb William Wrigley, a rágógumikirály.

1859 (148 éve történt)

Székelyföldön megszületett Benedek Elek író.

OKTÓBER 1.
Ma Malvin, Ludovika napja van.

ZENEI VILÁGNAP
AZ IDŐSEK VILÁGNAPJA

Malvin

Germán eredetű összetett név, a németben a Malwin férfinév női párja a Malwine. Jelentése a jog barátja.

Ludovika

Germán, ófrancia, latin eredetű név, a Lajos férfinév latinított alakjának a női párja. Jelentése hírnév, háború.

1908 (99 éve történt)

Henry Ford bemutatta első széles tömegeknek készült autóját, a T-modellt, melynek ára 825 dollár volt.

OKTÓBER 2.
Ma Petra, Tamás, Őrs napja van.

Petra

A név eredetére vonatkozóan több magyarázat létezik, egyik szerint héber, görög, latin eredetű név, jelentése kőszikla. Másik feltevés szerint a Péter férfinév női párja.

Elvis Presley

1945 (62 éve történt)

Egy tízéves kislány először szerepelt tehetségkutató versenyen, második lett és öt dollárt kapott a produkciójáért. A kislányt Elvis Presleynek hívták. Később ő lett minden idők legismertebb rockénekeske.

OKTÓBER 3.
Ma Helga, Ignác, Gertrúd, Mária, Teréz, Terézia napja van.

Helga

Északi germán eredetű név, jelentése megszentelt, egészséges, boldog.

Ignác

Latin eredetű név, az Ignatius név rövidülése. Jelentése: tűz.

Gertrúd

Germán eredetű név, jelentése dárda erő, varázslónő.

Teréz

Görög eredetű név, a Terézia rövidülése. Jelentése hőség, forrás, nyár, aratás, szüret, vadászni.

Terézia

Görög eredetű név, a Teréz latinus továbbképzése.

1957 (50 éve történt)

Meghalt Szabó Lőrinc költő, műfordító.

RÜGYFAKADÁS

Híd

Összeköt engem valakivel,
aki nagyon fontos nekem.
Kibékít egy baráttal,
ellenkezik a haraggal.

Pintér Bertalan, 7. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Torony

Érzékeny lelkemben ott él
a torony. Igaz, hogy fél,
de nem szísszen,
csak néha megbillen.

Nagy Léda, 7. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Úton

Egyenes vagy kanyargós,
földgömbünket átfogó,
síkságon vagy hegyeken,
hozzád vezet, kedvesem.

Ablak

Azt mondták a nagyok,
ha felnövök, szabad vagyok,
előttem majd minden ablak nyitva áll,
kilátást vén kontinensünkre tár.

De most már mást suttognak,
foglyai leszünk kis országunknak,
háttal fordít nekünk Európa,
a határon kívül sem kellünk már soha.

Kuntity Krisztofer, 7. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Torony

A szürkés felhők felett figyelek.
A föld, a tenger, az erdő,
a hajók, az iskola, a házak
alattam elnyúlnak.

Hallai Lujza, 7. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Perc

Másodperc, perc, óra,
mindenki megy nyugovóra.
Ballag a nap, jön a hold,
a fáradt harang álmodt kong.

Óra, perc, másodperc,
lopakodik éjjel a csend.
Hirdeti az éj titkát,
mi sok mindent rejt a világ.

Hang

Sokat jelent nekem egy szép szó,
ami mindenkitől elvárható.
Csengjen, szóljon az a hang,
úgy zengjen, mint a harang!

Szakál Zsóka, 7. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Torony

Megyek fel a hívó magasba,
s közben gondolkodom magamban.
Kapaszkodom a halvány jövő felé,
és néha nézegetek lefelé.

Felértem a hideg tekintetű felhők fölé,
de ez a látvány felülről egyre melegebb.
A mesélő tájban gyönyörködve,
egy csodaszép tarka útra figyelek.

Mélység

Lent vagyok,
de nem várhatok,
legjobb lesz, ha felkapaszkodom,
nehogy a mélység magába zárjon.

Görög Arnold, 7. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Mélység

Valami űr lakik bennem,
s ezen a mélységen végig kell mennem,
be kell barangolnom minden zugát,
s fel kell fedeznem az összes csodát.

Szakál Szindi, 7. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Mesél a régi fénykép

Az asztalon áll egy régi fénykép. Már egy ideje nézegetem és tűnődöm. Fekete-fehér színű, és már kifakult.

Egy nő és egy férfi látható rajta, vigyázzban állva. A férfi bal kezével egy kerékpárt tart, ami újnak tűnik. Szerintem ez az első kerékpárja lehetett. A háttérben vastag, öreg fák, lombjaikon keresztül süt a nap. Számomra ez a két arc idegen, sohasem ismertem meg őket. Ők az én dédszüleim. Ahogy elnézem, dédapám komoly ember lehetett. Nagypám mesélt róla, nehéz életéről. A háborúban túlélte a haláltábot, és rengeteget dolgozott. Dédanyámnak szelíd a tekintete. Ő beteges volt, és korán meghalt, mikor még nagypám 12 éves volt. A képen a természet érintetlen, csak a kitaposott földes út látszik.

Jó lett volna megismernem őket, mert akkor meséltek volna a múltból.

Zódi Zalán, 6. osztály
Miloje Čiplić iskola, Törökbecse

Faágak. Novics Judit bácskertesi tanuló rajza

Nem tudok mit kezdeni magammal

Nyári nap volt. Az idő szép. A madarak csiviteltek. A szél enyhén fúj, egy fehér báránnyal sem volt a kék égen. Bent a szobámban egy természetes barackkal birkóztam, közben tévét néztem. Egyik haver sem volt otthon, tengeren vagy valamilyen táborban voltak. Bárkihez telefonáltam, az a válasz: „Nincs itthon.”

Elhatároztam, hogy barkácsolok. Munkásruhát vettem magamra, ami kissé szakadt, lyukas. Beleléptem a szép, kék új papucsomba. A garázsban minden csupa por volt, a szerszámok egymás hegyén-hátán heverték. Az olajos kalapáchoz nyúltam, meg pár szögért. Aztán két vékony deszkafélét találtam és összeszögeltem. „Ez túl unalmas” – gondoltam magamban. Megpillantottam a műhelyben valami kis játékautót. Szétvertem. Ez már jobban tetszett. Egy ismerős hang szólalt meg mögöttem.

– Te meg mit csinálsz?! – főrdt rám apukám.

– Hát..., szétvertem ezt a járgányt.

– Ezzel mit értél el? Mivel lett jobb?

Próbálkoztam enyhíteni a dühöt:

– Úgysem kellett volna már senkinek.

– Akkor sem kellett volna szétkalapálni!

– Jól van! – mondtam és bementem a szobámba.

A házba érve a számítógéphez nyúltam. Megnyomtam a nagy, szürke színű bekapcsológombot. Elkezdett zúgni, mint a porszívó. Átnéztem a sok játékot, de egyet sem választottam ki. Már mind unalmas volt. Mérgemben belerúgtam a gépbe, és elkezdtem verni a fejem a falba. Utána a kézenállást gyakoroltam. Persze ennek is rossz vége lett. Nekilendültem, és kézre álltam, de ezt a csillár bánta meg. A darabjai rám hullottak. Ijedtemben összehúztam magam.

Gurulni kezdtem, és a fejemet belekoccantottam az asztalba. Ahogyan gondoltam, rögtön jött anyukám a csörömpölésre.

Bombázott a kérdés:

– Hát te már nem tudsz mit kezdeni magaddal?

Tapolcsányi László, 7. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Az én nagymamám

Az én mamimat Kelova Máriának hívják. A haja ősz, a szeme pedig barna.

Sok embert ismer, és sokan ismerik őt. Minden helyzetben feltalálja magát. Nagyon szorgalmas asszony. Szeret sütni, főzni, sokféle receptet kipróbál, és mind jól sikerül neki. A Putnikban dolgozott szakácsnőként, de most már nyugdíjas. Most anyukám dolgozik Topolyán cipészként, és a nagymamám vigyáz rám. Régen, amikor kicsi voltam, ő tanított meg járni és az evőeszközöket használni. Segít a matekban, ha nem értem, és mindent megmagyaráz. Sokat segít mindenkinek a családban. Előfordul, hogy az ő kedvéért egyes dolgokat másképp csinálunk. Nagyon szeret minket ez a jószívű asszony.

Örülök, hogy ilyen nagymamám van, mert mindent megtesz értünk.

Iván Anita, 4. osztály
Nikola Đurković iskola, Bácsfeketehegy

Madárijesztő.
Remete Lolita
magyarkanizsai
tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Az igazi barátság

Nehéz megítélni, hogy valaki milyennek lát engem. Elég sok időnek kell eltelnie, hogy megtudjuk vagy megérezzük, hogy elfogadnak-e olyanak, amilyenek vagyunk, vagy nem.

Van egy barátóm, akivel nagyon jól megértjük egymást. Mónikának hívják. Vele a Népkörben ismerkedtem meg, ahol rajzolni, festeni tanulunk. A külsőnkben is hasonlítunk egymásra. Nekem barna hajam van, barna szemem, és elég magas vagyok, ez rá is vonatkozik. Mivel ő egy évvel idősebb, a kinőtt ruháit megőrzi nekem. Azt ő is nagyon jól tudja, hogy a szoknyákat nem kedvelem, ezért azokat kihagyja, amikor válogatja a nekem valókat.

Sokszor mondja, hogy szereti a vidám természetemet. Az évek során rájött, hogy mennyi bennünk a közös tulajdonság. Mindkettőnknek hasonlóak a meglátásaink, az ízlésünk, és az érdeklődési körünk. Mindketten rajongunk az állatokért, főleg a kutyákért. Neki is van egy kutyája, akit Lufinak hívnak, és egy macskája, akit ő viccesen Piherongynak nevezett el. Persze, mint mindenkinek, nekem is vannak rossz tulajdonságaim. Azt mondja, néha azzal tudom legjobban idegesíteni, ha kényeskedem.

Igazi barátság alakult ki köztünk. Együtt jövünk haza a Népkörből, mert közel lakunk egymáshoz, és együtt örülünk, amikor a kertvárosi kertekben meglátjuk az első hóvirágot vagy a nyíló orgonát, ősszel rugdossuk a galagonya lehulló leveleit, a színes, sárguló, pirosodó avart, mert a száraz leveleknek csodálatos illata van. Közben azon töprengünk, hogy a mellettünk elhaladó emberek tekintete mit fejez ki, de legjobban mégis annak örülünk, hogy egymásra mindig számíthatunk.

Fodor Csilla, 7. osztály
Jovan Mikić iskola, Szabadka

Milyen érzés ötödikesnek lenni?

Mikor még negyedik voltam, be kell vallanom, nagyon féltem a felső osztálytól. Talán azért, mert nem tudtam, mire számíthatok. De most már, az ötödik osztály második félévében csacsiságnak tartom ezt a félelmet. Nagyon jól érzem magam az 5. osztályban. Sok-sok versenyen és ünnepségen vettem részt az utóbbi időben, és ez boldoggá tesz. Tudom, minden tettem egy lépéssel közelebb visz a jövőmhöz. Nagyon jó tanáraink vannak, akikre felnézhetek. Sok jó tanáccsal látnak el, aminek nagyon örülök. Az ötödik osztály sok új lehetőséget tárt fel előttem, amire alsóban nem is gondoltam volna. Kissé felnőttbnek érzem magam most így, ötödikes voltomban. A testvérem szerint álmodozó vagyok, mert az álmom az, hogy matektanár legyek. Már részt vettem matekversenyeken is, és úgy érzem, jó matektanár válna belőlem. Szerintem nagyon pozitív érzés ötödikesnek lenni. Engem csupa jó dolog fűz ehhez az osztályhoz. Az osztálytársaimra sem panaszkodhatok, mert nagyon aranyosak és segítőkészek, öröm velük egy osztályba járni. A felső osztály csupa izgalom és érdekesség. Már az is furá volt, hogy minden tantárgyat más tanár tanít.

Egyszóval fantasztikus dolog ötödikesnek lenni.

Molnár Marika, 5. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Félek tőle...

Az én legnagyobb félelmem a magány. Általában erről a rémségről szoktam álmodni.

Egy hete azt álmodtam, hogy egy nagy házban egyedül maradtam. Sötét volt, senki nem szólt hozzám. A szüleim sem voltak ott. Én sikítottam, ordibáltam, hátha valaki meghallja, hogy ott vagyok. Biztos voltam benne, hogy van még valaki ebben az óriási épületben. Le-fel szaladgáltam a lépcsőn. Senkit nem találtam. Meg akartam gyújtani a villanyt, de sehol sem találtam a kapcsolót. Remegtem a félelemtől... Ezután gyorsan felébredtem. Három óra volt. Egész reggelig nem bírtam aludni, csak ezen gondolkodtam. Szerda volt, s ezen a napon nehéz tantárgyaim vannak. Az órákon majdnem elaludtam. Ezután az álom után még nappal is idegesített a magányosság. Mindig attól féltem, hogy egyedül maradok. Csak a testvéremnek merem szólni a félelmemről, de ő csak egy rossz álmomnak tartotta. Én, sajnos, nem. Mindennap arra a szörnyűségre gondolok. De tegnap arra ébredtem, hogy nem félek, mert soha nem fogok magam maradni. Ezt álmodtam.

Nagyon örülök, hogy most már le tudom küzdeni a félelmet. Igaz, hogy az injekciótól, a dolgozattól és a feleléstől még mindig félek.

Kalmár Erzsike, 7. osztály
Október 18. iskola, Zentagunaras

RÜGYFAKADÁS

Számomra ő a legkedvesebb nagyszülő

Szüleim után a nagymamám állt a legközelebb hozzám, ő volt az, akivel megoszthattam öröömöm és bánatom. A nagymamák mindig megértők, és sok jó tanácsot tudnak adni. Az én nagymamám 1923-ban született. Gyermekkora egészen más volt, mint a mai gyerekéké. Érdekes történeteket mesélt abból az időből, arról, hogyan is éltek akkor az emberek. Mamámat Vikor Annának hívták. Haja az évek alatt nagyon megőszült, kezeit pedig a munka gyötörte meg. Vasárnaponként sosem hagyta ki a templomot, az ebéd mégis mindig időre az asztalon volt. Én sokat segitettem neki a kalácssütésben, és amiben tudtam. Sokszor szerettem volna vele játszani, de neki nem mindig volt kedve rá, hiszen már nem volt olyan fiatal. A legjobban azt szerettem, amikor én rajzoltam, ő meg figyelte és csodálta művészi tehetségemet. A kerti munkákat is elvégezte, és volt, amikor már korán reggel felkelt, hogy meglocsolja a virágokat. A mamám nem volt valami magas, sem túl alacsony termetű, hanem olyan közepes.

Amit most leírtam róla, az már csak emlék számomra, mert már nincs közöttünk. Én azonban mindig emlékezni fogok rá.

Mentus Nelli, 6. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Őt tiszteltem a legjobban

A gyerekek szüleiket tisztelik a legjobban. Példát vesznek róluk. Így van ez nálam is. Van még valaki, akire felnézek, és akit tisztelek. Ő a nagyapám.

Tavaly januárban történt ez a szomorú eset, amit most el szeretnék mesélni. A tatám megbetegedett. Elment az orvoshoz. A vizsgálatok után kiderült, hogy nagy a baj. A tüdején találtak egy olyan daganatot, amit nem lehet műteni. Elkezdődtek a különböző kivizsgálások. Anya sokat sírt. Én pedig nem tudtam felfogni az agyammal ezt az egész dolgot. Néztam a tatámat, aki hősiesen alávetette magát a kezeléseknél. Először kemoterápiás kezelést kapott. Ettől kihullott a haja, a szemöldöke és a szempillája. Ő ebből is vicceket kerekített. Ezután következett a sugárkezelés. Ő egyre erősebbnek mutatta magát. Az orvosok csodálkoztak azon, hogy milyen nagy az akaraterje.

Elmúlt egy év. Sok mindenen ment keresztül az egész család. Most láttam mekkora akaraterővel rendelkezik az ember. Csodálom és tiszteltem őt! Remélem, nekem is lesz erőm arra, hogy úgy győzzem le az akadályokat az életben, mint ő a betegséget.

Pelle Ármin, 5. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Az én nagyapám

Sokáig töprengtem azon, hogy mit is írjak erről a témáról. Úgy éreztem, nem tudok összeállítani egy fogalmazást, hiszen nem sokat tudnék írni a nagyapámról. Aztán rájöttem, hogy másokhoz képest szerencsés helyzetben vagyok, hiszen nekem él még mindkét nagyapám és bármikor találkozhatok velük: még válogathatok is, melyikről írjak.

Egyik nagyapámat Lajosnak hívják. Doroszlón él. Ő apukám édesapja. Betöltötte a 73. életévét, és aránylag jó egészséggel él. Persze, mint mindenkinek ebben a korban, neki is vannak gondjai a vérnyomásával, meg néha nehezen száll ki a traktorból, de ez sokkal fiatalabbakra is jellemző. Alacsony termetű, bár ő azt állítja, hogy mi nőttünk nagyra. Őszül is, kopaszodik is, de hát ez minden férfira jellemző.

Földműveléssel foglalkozik már vagy 60 éve, és sokfajta növény termesztéséhez ért. Ma már csak kukoricát, búzát, cukorrépát ültet, de régebben paprika, vöröshagyma, kender is termett a földjein. Amíg fiatalabb volt bikákat és birkákat tartott, ma csak sertéshizlálással foglalkozik. Nagy tapasztalattal rendelkezik, ezért szívesen ad tanácsot másoknak is.

Szeret olvasni. Mivel már nyugdíjas, erre van is ideje. Télen, amikor jobban ráér, a napi újságok mellett hosszabb könyveket is elolvas.

A négy unokáját nagyon szereti, főleg minket, lányokat. Sokszor cicamicának hív bennünket, bár most már mindegyikünk olyan magasra nőtt, mint a papa. A bátyámat is próbálja a földművelés felé irányítani, de őt ez nem nagyon érdekli...

Remélem, sokáig köztünk marad még, és úgy szeret minket, mint mi őt.

Gellér Ágnes, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Kedves Pajtások!

Örömmre megérkeztek a nyári szünidőről szóló írások, s így a következő számba már válogathatok belőlük, még a Mizujs rovatnak is adhatok néhányat. Meglátjátok, érdemes volt megörökíteni a tábori élményeket, a játékos ismeretszerzést, barátkozást, kirándulásokat, nagy utazások emlékét, hogy a tanév folyamán is melengessék szívünket a Jó Pajtás oldalairól.

Érdekes kísérletbe fogtak a **szilágyi hetedikeseik**: egy-egy fogalmat gondolataikkal, érzéseikkel jártak körül, és világuk egy szeletkéjét versebe öltöztették.

A fent említett sok szép írást a következő munkatársaimnak nyugtázom köszönettel:

Bácskertes: Buják Anikó, Dienes Blanka (2 vers), Fridrik Boglárka, Guzsvány Anna, Kubik Vanessza (2 vers), Molnár Keri István, Molnár Mari-ka (2 vers), Somogyi Roland, Szakács Ramóna és Tadiján István;

Orom: Bata Glória, Buza Gabriella, Tukacs Ákos, Vörös Nóra;

Pacsér: Nagy Nikolett, Simon Nóra;

Péterréve: Bánszki Mária, Hozák Oszkár, Huttyai Ágnes, Kinka Tamás, Korhecz Laura, Korhecz Zsófia, Mezei Gábor, Nagy Imre, Solymosi Laura, Szalma Judit, Stanojev Aleksandar, Topolcsányi János és Tubik Hajnalka;

Szilágyi: Görög Arnold (5 vers), Hallai Lujza (3 vers), Kunkity Krisztofer (5 vers), Nagy Léda (5 vers), Pintér Bertalan (5 vers), Szakál Zsóka (5 vers), Szakál Szindi (5 vers);

Topolya, Csáki Lajos iskola: Bedleg Kristóf, Bencsik Richárd, Benedek Judit, Berkes Izidóra, Molnár Zsanett, Nyírádi Dániel, Rácz Szabó Kornél, Szilévi Krisztina és Tölgyesi Anna.

A mai Rügyfakadásban a nagymamákról és nagyapákról szóló írások azért kaptak helyet, hogy az idősök világnapján is érezzék unokáik szeretetét.

Tomán Mária

Szüret a dédszüleimnél

Egy nap Ómi eljött, hogy meghívjon bennünket szüretelni.

Szombaton reggel korán ébredtünk, és lebicikliztünk a zsákutcába.

– Jó reggelt mindenkinek! – üdvözlöttük Ervinnel a többieket.

– Sziasztok! Gyertek reggelizni!

Reggeli után munkához láttunk.

A felnőttek vödört és kést fogtak, és vágni kezdték a fürtöket. Ervin, Levente és Dorottya hordták a teli vödöröket a fészerbe, ahol én daráltam le a szőlőt.

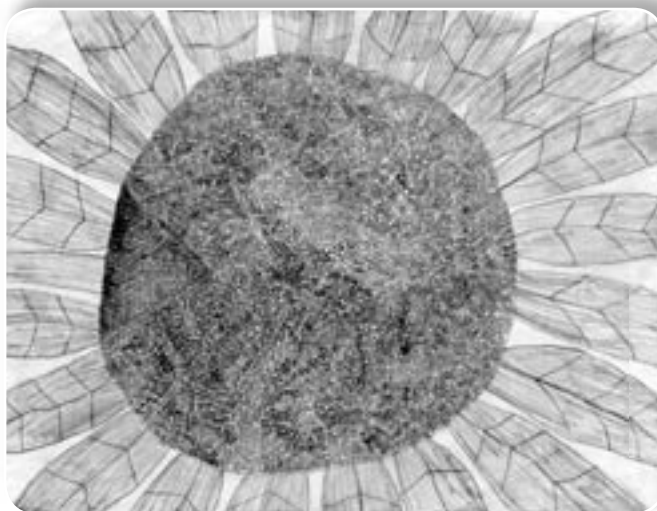
– Milyen ügyesek vagytok! Bárcsak ne fájna a lábaim, akkor én is bírnék szüretelni! – mondta Űki.

– Készen vagytok-e? Az asztalon az ebéd! – mondta Ómi.

– Mi is készen vagyunk. Menjünk kezét mosni! – mondta Ópi.

Jóízűen elfogyasztottuk a paprikást, és megkóstoltuk a friss mustot.

Csernicsek Edvin, 4. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Napraforgó. Csorba István törökfalui tanuló rajza

50 Cent nem jön Európába turnézni?

deiglenesen elhalasztotta európai turnéját 50 Cent. Egyes vélemények szerint a halasztás összefügg a Kanye Westtel szembeni igen valószínű lemezeladási vereséggel.

Egyes vélemények szerint a lemondás a rapper azon fogadalmához köthető, miszerint visszavonul, ha alulmarad Kanye Westtel szemben kettejük lemezeladási versenyében.

A két rapper egy napon, szeptember 11-én adta ki lemezét, és Kanye korongja Angliában már biztosan, az Egyesült Államokban pedig nagy valószínűséggel több példányban kelt el az első két héten.

A lemondott dátumok között szerepel a Mobo Awards díjátadó, a Vodafone Live Music Awards és az MTV European Music Awards is.

Meglepetést hozhat a rapperek csatája

Kanye West

A múlt héten jól beharangozott küzdelem indult meg Amerika eladási listájának első helyéért 50 Cent és Kanye West között.

Az előbbi már tagadja, hogy visszavonulna, ha West lemeze jobban fogyna mint az övé. Lehet, hogy már sejt valamit, mert új albuma nem akkora durranás, mint az első kettő volt.

West viszont most jó eséllyel állíthatja maga mellé a nagyközönséget is, miután a sajtót már korábban meghódította.

(Rajtuk kívül új albummal jelentkezik még a Pixies-korszakát felelevenítő Frank Black, a kínosan kiszámított Hot Hot Heat és az erőtlől kicsattanó Go! Team.)

Shakira töriórákat vesz?

Shakira az ősi civilizációkról hallgatott előadásokat egy kaliforniai egyetemen.

Az énekesnő teljes titokban járt az órákra, olyannyira, hogy sem professzorának, sem diáktársainak nem tűnt fel a világsztár.

Azt mondta, hogy Kolumbiából érkezett, és csak a saját kedvtelésére látogatja az előadásokat. Egy átlagos diáknak tűnt, egyáltalán nem viselkedett úgy, mint egy sztár – nyilatkozta az előadásokat tartó Robert Cleve professzor.

Shakira, aki már tinédzser kora óta foglalkozik a zenével, korábban is saját erőből képezte magát, és világ körüli turnéi során a helyi kultúrák nyelvébe és történelmébe is belekóstolt.

Szakított barátjával Mary-Kate Olsen!

Mary-Kate tavaly szeptember óta járt együtt Mark Snow-val. Ám az egyik amerikai újság szerint a románcnak vége.

A sztár természetesen nem kívánta magyarázni a hírt, de bennfentesek tudni vélik, hogy a két hírességet túlságosan is lefoglalta a saját karrierjének építése, és egyikük sem szeretett volna távkapcsolatot.

Justin Timberlake és Rihanna jegyében telt az MTV Music Awards 24. díjkiosztója

Arhythm and blues ifjú csillaga, **Rihanna** két díjjal távozhatott: ő nyerte az év videója díját Umbrella című dalával. Megelőzte többek között a hétszeres jelölt Beyoncé, Justin Timberlake-et, Kanye Westet és Amy Winehouse-t.

A női előadók között **Fergie**, a rövidesen Budapesten koncertező Black Eyed Peas énekesnője volt a befutó Rihanna, Beyoncé, Nelly Furtado és Amy Winehouse előtt.

A férfiak mezőnyében **Justin Timberlake** nyert, aki hét jelölésből összesen kettőt váltott díjra. A „vert seregben” itt is ismert sztárok találhatók: köztük Kanye West, T. I. és Akon.

A **Fall Out Boy** az év csapata, amely a Linkin Park, a Maroon Five és a White Stripes csapatát megelőzve nyerte el a trófeát.

Az év felfedezettje a **Gym Class Heroes** együttes. **Beyoncé** a sok jelölés után végül mindössze egyetlen díjat kapott,

Fall Out Boy

Shakirával együtt az övé lett a legjobb közös produkció díja. A legjobb rendezés díját az a **Samuel Bayer** kapta, aki Justin Timberlake klipjét készítette.

A díjkiosztó gála házigazdája **Timbaland** volt, akinek neve szerepelt a jelöltek között is. Az este nyitószáma Britney Spearsé volt, s az utóbbi időben botrányairól elhíresült énekesnő ezúttal is alaposan „leégett”. A gála további fellépői között volt Kanye West, a Fall Out Boy, Amy Winehouse és a Foo Fighters együttes.

Nicole: Ne bíraskodj felettem!

APussycat Dolls frontcsaja, Nicole Scherzinger kifakadt az MTV zenecsatornán, amiért sokan kedvezőtlen előítélettel viseltetnek iránta csak azért, mert csinos.

– Ne bíraskodj felettem, csak mert vonzó vagyok! – kérte ki magának Nicole az irigykedő megjegyzéseket.

Elege lett abból, hogy előnyös külseje miatt kritizálják viselkedését, ugyanakkor figyelmen kívül hagyják belső értékeit és tehetségét.

Usher újra megnősült

Nemrégiben még attól visszhangzott a tévé és a rádió, hogy az R+B sztár, Usher furcsa körülmények között az utolsó pillanatban lemondta esküvőjét.

Aztán gyorsan, a nyár végén minden különösebb felhajtás nélkül mégis elvette barátnőjét, Tameka Fostert. Látványos körülmények között, több mint 200 vendég előtt igent mondott gyönyörű kedvesének. Mi hozzátesszük: éljen az ifjú pár!

A Don't Cha című sláger énekesnője az első szólóalbuma megjelenésével akarja szertefoszlítani azt a (tév)hitet, amely szerint ő is csak a popsakma egyik dögös, de más tekintetben értéktelen sztárja.

– Előadóművész vagyok, ezért vagyok itt. Ha bárki máshogy gondolja, adjon egy esélyt és hallgasson meg, aztán meglátja.

Az album októberben lesz a boltok polcain.

Jelentkezz, kérj, követelj!

Nem vagyunk gondolatolvasók. Vagyis nem tudjuk, mi, ki motoszkál a fejedben.

Hogyan lehetne jobbítani a helyzetet?

Írd meg a Zenebona szerkesztőjének, melyik énekesről, bandáról szeretné olvasni!

Minden kívánságot teljesítünk.

Mi ugyanis mindent tudunk, csak azt nem, ki a Te kedvenced.

Tehát: várjuk a leveled.

ZENEBONA

Jó Pajtás top 10

1. **Rihanna**: Shut Up And Drive
2. **Linkin Park**: Bleed It Out
3. **No Thanx**: A fekete nap gyermekei
4. **Lola**: Mozdulj már!
5. **Nicole Scherzinger**: Whatever You Like
6. **Kanye West**: Stronger
7. **Mark**: Könnyel fizetek
8. **Rihanna**: Umbrella
9. **HIM**: Kiss Of Dawn
10. **Avril Lavigne**: When You're Gone

Hol ki a menő

Slágerlisták (maxik, albumok)

Usa

1. FERGIE: The Dutchess
2. CASTING CROWNS: The Altar And The Door
3. CHIODOS: Bone Palace Ballet
4. NICKELBACK: All The Right Reasons
5. AMY WINEHOUSE: Back To Black

Nagy-Britannia

1. KANYE WEST: Graduation
2. 50 CENT: Curtis
3. AMY WINEHOUSE: Back To Black
4. PLAIN WHITE T'S: Every Second
5. ULTRABEAT: The Album

Németország

1. RIHANNA: Good Girl Gone Bad
2. ANNETT LOUISAN: Das optimale Leben
3. BEFOUR: All 4 One
4. MANU CHAO: La Radiolina
5. GENTLEMAN: Another Intensity

Manu Chao

Mozdulj már!

Lola

Azt mondják, hogy neked
Annyit ér egy lány,
Míg megszerzed és mehet,
Vége, nincs tovább.

Miért csak játszol?
Többnek látszol!
Lépj ki már a váradból,
Egy férfi mást csinál!

Mozdulj már!
Látod, én is vágyom rád.

Indulj már,
Míg az érzés el nem száll!
A pillanat, ha elragad,
Engedd végre át magad,
Mert ha gyáva vagy,
Az élet megy tovább.

Azt mondják, a szíved
Jégből van talán.
De ártatlan a szemed,
Én látom csupán.

Miért csak játszol?
Többnek látszol!
Lépj ki már a váradból,
Egy férfi mást csinál!

Mozdulj már!
Látod, én is vágyom rád.
Indulj már,
Míg az érzés el nem száll!
A pillanat, ha elragad,
Engedd végre át magad,
Mert ha gyáva vagy,
Az élet megy tovább.

Ha célba érsz, ha rajthoz állsz,
Add magad, és rám találsz.

Csak rajtad áll a változás,
Hogy többet érj, mint bárki más!
Lépj ki már a váradból,
Egy férfi így csinál!

Mozdulj már,
Látod, én is vágyom rád.
Indulj már,
Míg az érzés el nem száll!
A pillanat, ha elragad,
Engedd végre át magad,
Mert ha gyáva vagy,
Az élet megy tovább.

Miért csak játszol?
Többnek látszol!
Lépj ki már a váradból,
Egy férfi mást csinál!

Mozdulj már,
Látod, én is vágyom rád.
Indulj már,
Míg az érzés el nem száll!
A pillanat, ha elragad,
Engedd végre át magad,
Mert ha gyáva vagy,
Az élet megy tovább.

Vasagyi Mária

Silentium album

(Részlet)

Mezsgyék

Apám, Mór, családi hagyomány szerint módos apja és a rártati városi nagyszülők és rokonok kedve ellenére nősült 1931. április 11-én: petróci nagyanja és egy dél-bácskai sadhen összekommendálta a néhai petróci zsidó kocsmáros Kamancra származott árvájával. Miután elvette Sárát, attól való félelmében, hogy nem lesz maradása odahaza – emlékezett még Énekes dédanyám, Keresztes Róza sziszegésére, amikor Fruzsina nagynéném kérőjének láttán orra hegyét mutatójával lenyomva szokás szerint rigmusban fejezte ki nemtetszését: Grünberg Pálon sárga dolmány, orra, mint az elefántormány! – És arra is emlékezett, a cselédek és a házimunkában segédkező szegényebb rokonok mily buzgalommal és utálkozva mostak, törölgettek kanalat, kilincset, széket és mindent, amihez az idegen külsejű gavallér hozzáért. Szóval, hogy elkerülje a mindennapos szidalmakat, főként köszülötte dédanyám, fent említett Keresztes Róza, Jusztin nagyapám, a köztisztelőben álló vendéglős és nyivogó ágyastársa, az egyre nyelvesebb Veron meg a retyerutya többi, gőgös tagja részéről, Apatinnál beállt hajósnak. A hóarcú, bongyor hajú újjasszony, házasságuk első napjától kezdve valódi ésesz hájil, egyszerre tanult bele az asszonyiség és a hajózás élvezetébe. Mint aki hontalanságra kárhoztatott. Nem jutott neki ház és igazi otthon, csak hajók kopott kajütje és a vizek és örök vándorlás a vizeken. Mert apámmal, aki közismert volt a víziszonyáról, sőt, úszni se tudott, körülhajózta a földgolyót. Nagyöblű hajók, dereglyék és fúrge motorosok adtak tanyát nekik. Hét év múltán az áldott állapot jelei mutatkoztak anyámon.

Az Isteros fodrain és siringóin görgött-morgott-huhogott a Pozsonyban mézzel és üvegáruval megrakott gőzös, és a bácskai partok zsombékjainak, tornyainak és zajgó jegenyéinek láttán a fiatal pár szívét összefacsarta a bánat, s már-már úgy döntöttek, kiszállnak Apatinnál, ahol apám a hajósmesterséget felvállalta, ám Monostorszeg után anyám mellőzte – egyedüli emlék az édesanyjától, néhai Klein, szül. Steiner Irmától – egy repedésbe szorult a fedélzeten, és sehogyan se lehetett kipiszkálni onnan. Közben

apámnak ismét eszébe jutott az odahaza szüntelen patvarkodó szülike, akit persze nem volt szabad így nevezni s nem is illett rá e név, a kígyóként sustorgó pökhendi család, amely azonnal elorozná összegyűjtött vagyonkájukat, Sára anyám selyemholmiját és igazgyöngyét széjjelcincálná, éppen mint apai nagyanyámét, a híres-szép Gyöngyös Ilonét, akit az ura vérinti rokonai ráadásul átsegítettek a másvilágra, amikor hektikusan egészen magára hagytak az ikreivel az emlőin, az elsőáldozás után meghalt Izsóval és apámmal.

Szüleim folytatták a hajózást, pedig anyám fáradt állapotban volt már. Adakaleh után elfogták a fájások. A fülldet júliusi éjszakán úgy ragyogott a fővény a félelmetes koromerdők előtt, mint végtelen csiganyál a végenincs levél peremén. A víz sötét volt és csendes. Reggelre minden úgy besötétedett, mintha visszatért volna az éj. A Vaskapu zuborgó torka felé közeledett a mélyeket szusszanó gőzös, ahol a toronymagas szirtek olyan szorosra fogják a folyót, mint túlrejt asszony derekát a fűző, és ziheg-zuhog a fekete víz. Délben, amikor

néhány percre napszikkra a folyó, és a hajón mindenki az örvényes sziklaveszélyvel volt elfoglalva, megszülettem. Mire áteredtünk a szoroson, és könnyebb vizekre ért a fáradt pöfögő, és úgy tűnt, feltetszett a nap, anyám már nem élt. A Senki Vízén halt meg és láttam meg a napvilágot, meghúzhatatlan országhatáron a sasfészkes, partifecs-kés, szederindás ormok és páfránszigetek alatt, a susmogó, zúgó végtelenen, mert a határvonalak sehol se érnek véget, csak kanyarognak, mint a folyók, és egymásba torkollnak, mint a vérerek.

Úgy állt apám a kikötői hivatal hodályának félhomályában, mint szüretnap estéjén a megszedett szőlőtőke. Nem értette a helyi nyelvet, az irodista kérdéseire csak ezt hajtogatta: Iszter (talán diákkori olvasmányából ragadt meg fejében ez a név). Amit a hivatalnok Eszternek értett s írt be a könyvbe. Esetemben az édes vízszagot, az átúszhatatlannak, elvághatatatlannak, átrepülhetetlennek tűnő határt jelenti, amelynek tüzes zúgóí közönyösen hordoznak születést és halált egyaránt.

ésesz hájil – derék asszony, szorgalmas feleség (bibliai eredetű kifejezés)
sadhen – házasságközvetítő (héber-jiddis)

Kedves Olvasó Tanulók!

Vasagy Mária (Brankov, Székely; 1941) zombori író *Silentium album* (Forum, 2002) című könyvének öt novellája egy családregény öt fejezeteként is olvasható. Egy kisvárosi kocsmáros népes és szerteágazó családjának története. Kisemberi sorsok és nagy világégek, szerelmek és gyűlölködések, halálos bűnök és végzetes tévedések szövevényes világa elevenedik meg előttünk. A regény terét a múlt század eleji Bácska jelenti, de az emlékezés és a képzelet múltba, jövőbe, messzi tájakra egyaránt elkalauzol bennünket. Az író néprajzi gyűjtéssel is foglalkozott, a múlt világának hitelesítéséhez a folkórban csodálatos anyagra, balladás-babonás történetekre, falusi végzetdrámákra, városi tragédiákra, eredeti proverbiumkincsekre (szólásokra, közmondásokra, rigmusokra stb.) lelt. Regényéért kiérdemelte térségünk egyik legjelentősebb irodalmi díját, a Híd-díjat.

Figyeljétek meg a közölt, rövid regényrészlet szóanyagát, hasonlat- és metaforarendszerét! Válasszatok ki egyet-egyet és magyarázzátok, értelmezzétek! A könyvtárakban (Szabadkán, Topolyán, Zomborban, Zentán, Újvidéken biztosan) megtalálható ez a könyv. A még létező könyvesboltokban is megvásárolható. Keressétek meg! Olvasátok el! Tényleg, jártok még könyvtárba? Ha nem, ideje elkezdeni. Számoljatok be erről is!

Danyi Zoltán (1972) vajdasági költő két verse pillanatkép. Egy-egy tájból, életből kiragadott metaforikus mozzanat. *Átszúszik kékbe* című verseskötetéből emeltem ki őket, amely a Forum Könyvkiadó gondozásában jelent meg 2003-ban. Azóta több verses és prózakötete is napvilágot látott.

Nagyon jelentős és érdekes levelet (nem is levelet, csomagot!) kaptam a héten. Az újvidéki Petőfi Sándor Általános Iskola felsős tanulói (a rendszeres olvasók) küldték el olvasónaplóikat. Tanáruk tanulságos levelet mellékelte hozzá:

Kedves Erika!

Szinte már hagyományosan az első magyarázókat beszélgetéssel töltjük, a diákok elmesélik a nyári élményeiket, és beszámolnak a nyári olvasmányaikról. Elhozzák a legújabb könyveiket, felolvassák a frissen olvasott könyvekről készült észrevételeiket, gondolataikat. Hogy honnan? Az olvasónaplóikból. Nálunk ui. már hagyományossá vált az olvasónapló vezetése. Ötödikben kezdik, és ugyanabba a füzetbe írják le gondolataikat nyolcadik végéig. Ez több szempontból is tanulságos dolog, hiszen nyomon lehet követni, hogyan változik az ízlésük, és hogyan csökken

GYÖNGYHALÁSZ

az olvasásra vagy talán inkább a jegyzetelésre használható idejük.

Hogy egyszerűbb legyen a naplóvezetés, készítettem nekik egy „feladatlapot”. Ezt mindenki beragasztja a füzetébe. Ötödikben kiválasztunk egy könyvet, amit mindenkinek el kell olvasnia, majd közösen dolgozzuk fel a feladatlap alapján. Így már mindenki tudja, hogy mi a fontos, mit kellene beírni a naplóba.

Nagyon büszke vagyok a tanítványaimra, mert elég sokan vezetnek olvasónaplót, érdekesek az észrevételeik, látszik, hogy elgondolkodnak az olvasottakon, van véleményük. Elég sok diákot sikerült így rávennem az olvasásra. Fontos még azt is tudni, hogy ez egyáltalán nem kötelező. Az iskolaév végén, a májusi szünet után kell átadni az olvasónaplókat. Ekkor átnézem, pontosabban elolvasom őket, véleményt mondok, majd a könyvtárban kiállítást rendezünk. Ezt mindig nagyon várják, mert kíváncsiak mások munkájára, a legjobbak pedig ajándékot kapnak.

A legjobb olvasónaplókból készítettem is egy csokrot. Remélem Önnek is tetszeni fognak a gyerekek írásai.

Rokvić Erzsébet, magyartanár

Először is, nagyon köszönöm a levelet és gratulálok! Nemcsak tetszenek a tanulók írásai, de egyszerű, megerősítő, felelemelő érzést is jelentenek. Mindannyiunknak. S több tanulsággal is szolgálnak. Az egyik az, miszerint nem igaz, hogy vége a Gutenberg-galaxisnak. Aztán: nem igaz, hogy a mai tizenévesek nem szeretnek olvasni. Csak legyen értelme! Nem igaz, hogy a mai

diákok nem, vagy csak nehezen értik meg az írott szöveget. Csak megfelelő bevezetés, útmutató kell hozzá! Nem igaz, hogy nem tudják magukat kifejezni, vagy nincs kreatív hozzáállásuk. Csak elő kell hozni, utat kell nyitni számukra! S ehhez kell a jó tanár! Nem egyszerűen az, aki becsületesen végzi a munkáját, vagy jól tanít, hanem olyan, aki hivatásnak, sőt küldetésnek tekintti azt. Hogy értő, kreatív olvasókat, művelt embereket neveljen! Ezt nagyon-nagyon megbecsült (anya)nyelvünk révén érhetjük csak el!

Naplót küldtek be: Szöllősi Kornélia (eddig 6 könyvet olvasott el), Olajos Teodóra (16), Kovács Viktor (6), Kovács Alekszander (7), Szunyog Szabina (4), Petrušić Dorotea (4) és Stefan Norbert (7) hatodikosok, Bálizs Anita (27) és Vukelić Anita (12) hetedikese, valamint Pásztor Kicsi Gergely (9) nyolcadikos. Később majd be is mutatom naplóikat. Egyelőre annyit, hogy ifjúsági regényeket, de angol klasszikusokat is olvastak. Körükben is nagyon népszerű Harry Potter, ami nem baj. Sőt, el kell olvasni e köteteket! (Annak idején, amikor általános iskolában tanítottam, még Rejtő Jenő-könyv olvasásáért is adtam jutalomtőst. Meg is kérdezte egyik munkatársam, biztos vagyok-e benne, hogy egy ilyen könyv elolvasásáért ötös jár. Azt mondtam, hogy igen. Nemcsak azért, mert Rejtő Jenő jó író volt, de azért is, mert bizonyos, hogy a diák következő olvasmányai között lesznek veretes alkotások is. Mert kedvet kapott hozzá.)

Kedves Újvidéki Olvasók! Legszívesebben mindenkinek küldenék jutalomkönyvet. Erre azonban nincs lehetőségem, másrészt úgy nem lenne kitüntetés-jellege a gesztusnak. Ezért a legszorgalmasabbakat jutalmazzuk. Küldjük a könyvet és gratulálunk **Olajos Teodórának, Bálizs Anitának, Vukelić Anitának és Pásztor Kicsi Gergelynek.**

Bence Erika

Danyi Zoltán

Táj ver(s) 1

Sorolja: fény, fűtty, szél,
csend, nyárfák, őrég,
föld, madár, fű, kalász –
botra dőlve reszket.

Táj ver(s) 2

Noha fénnel, távoli zörejjel zsúfolt
a reggel, mégis: őrég a váltás; nyárfák
sora védi a tájat, meg egy földre hullt
madár.

Úszó halként illan el a reggel
a hínáros latyakban; mégis, nyárfák sora
védi a kalászt, a verset: és
azt is, aki botra dőlve reszket.

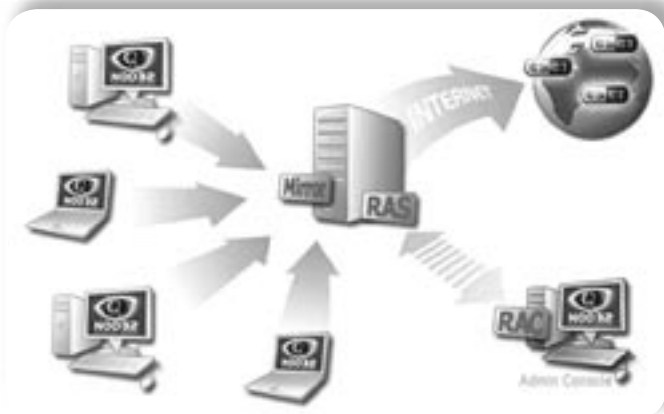

Trójai és backdoor programok

Artalmasságukat hasznosnak vagy érdekesnek tűnő tevékenységgel álcázzák a trójai (pontosabban trójai faló) programok. Nem azonosak viszont a trójai vírusokkal, amelyek elsődleges célja a szaporodás és károkozás. Alapvetően kétféle trójai program létezik: az egyik valóban működő program, amely a felhasználó tudta nélkül, a háttérben végzi rejtett tevékenységét. A másik csak úgy tesz, mintha program lenne, de csupán addig működik az álcájuk, amíg a felhasználó el nem indítja őket. Ilyen például egy internetről letöltött játék (ál)telepítője, amely „hibával” kilép.

Mivel a programok nem maguktól kerülnek gépről gépre, valaki terjeszti őket – ezek mi, felhasználók vagyunk. Nem legális programok letöltésekor fokozott a veszély, de a P2P fájlcsere-ök is szenvednek néha a kártevőktől. A legnevezetesebb a Kazaa (KaZaA) tönkretétele volt, amelynek népszerűsége a rajta terjesztett trójai – vagy teljesen használhatatlan – programoktól csökkent. Sőt maga a kliens szoftver is tartalmazott ártalmas és bosszantó programokat: kétféle hijackert (böngésző-eltérítőt), háromféle spyware-t, négyféle adware-t (beépülő reklámot).

Csevegőszobákban (chatroom) gyakori az ismeretlenek által küldött, „poénos, majd meglátod” programok okozta fertőzés. Ez pechünkre lehet speciális trójai: ún. backdoor (hátsó ajtó) program. Ez a típus másik szoftverbe (akár képernyővédőbe) rejtve települ a PC-re, és észrevétlenül kiskaput nyit a gépünkön. A backdoor küldője ismeri gépünk IP-címét: a csevegőszobába lépve kinyomozza. A trójai elindulása után teljes hozzáférést kap gépünkhöz. A két régi klasszikus, a BackOrifice és a NetBus szinte bármire képes: képet, billentyűzetet és egeret (egér tevékenységét) lop, fájlokat tölt fel és le, átírja a böngészőt vagy éppen – klasszikus poén – nyitogatja a CD-meghajtó tálcáját. Manapság – a vírusok egy részéhez hasonlóan – a backdoor programokat is haszonszerzésre használják: adatlopásra, távoli károkozásra, kémkedésre.

És ott vannak még a trójai „light” programok, amelyek csak egy adott weboldalra irányítanak – így növelik a látogatók számát, amivel közvetve pénzt hoznak az üzemeltetőknek –, vagy tökéletesen átvernek. Ez utóbbiak közül a „legsikeresebb” a SpySheriff, amely egy jól előkészített weboldalon kezdi pályafutását.

Gépünket a felbukkanó ablakok látványa miatt veszélyben érezzük, és letöltjük a SpySheriffet. Látszólag tökéletes spyware-irtó. Akár van a gépünkön kémprogram, akár nincs, ez a seriff megtalálja. És irtja is kegyetlenül. Ha kell, más irtók elől elbújik. Eddig még csak vicces a do-log. De kék halállal „megvédi” magát az eltávolítástól – és ugyanezzel ijesztget –, letiltja a hozzáférést némely programokhoz, tönkreteszi a rendszer-visszaállítót. Eltávolítani pedig nagyon nehéz.

Miről ismerjük meg?

Az első jel, hogy biztonságos gépünkre egy ismeretlen (személy vagy oldal) számunkra nem feltétlenül szükséges programot ajánl, végső soron átver. Gyanús lehet az alkalmi csevegőpartner által küldött fájl (akár kép is), akárcsak a fertőzéssel riogató weboldalak. Ha az általunk addig nem látogatott honlapon megjelenik a kérdés, hogy elfogadjuk-e az adatok biztonságát szolgáló tanúsítványt, akkor szinte bizonyos, hogy az oldal kártékony programok letöltésére specializálódott!

Nem ritkaság, hogy a felhasználók teljes verziós programokat, vagy azokhoz törést keresnek az internetes alvilágban. Márpedig az újoncokat könnyű rászédni – például a még nem létező teljes verziós Photoshop CS4-gyel, töréssel a Total Commanderhez, a WinZiphez. A lényeg, hogy a leendő áldozat erősen akarja a programot.

Ha mégis bekaptunk egy trójait, akkor általában új tálcákon jelenik meg, fel-felbukkannak különféle ablakok. Böngészőnk és egész gépünk furcsán viselkedik: nem lelassul a hálózatunk, hanem eldugul a rettentő adatforgalomtól – a sarokban kéken világítanak a hálózati aktivitást jelző monitorok, miközben nem csinálunk semmit. Mindezek a jelenségek összefüggnek azzal, hogy ismeretlen programot telepítettünk órákkal vagy napokkal korábban. A PC használhatósága egyre inkább romlik.

Zimbabwe

A „Füstölgő Mennydörgés” nyomában

A csoda, amiről már akkor álmodoztam, amikor Zimbabwe még csak egy volt a földrajzórára megtanulandó fura afrikai nevek közül. Reméltem, egy nap én is láthatom, amint az Indiai-óceán felé tekergő Zambézi hirtelen fejest ugrik a nagy szakadékba.

Két évtized múltán végre itt állok, és a Viktória-vízesés minden érzékszervemre hat: bámulom áttetsző fehérségét, hallgatom robaját, beszippantom friss illatát, bőrömön érzem hűs permetét. Aztán továbbindulok, hogy megismerjem Zimbabwe kulturális kincseit, nemzeti parkjait, állatait, barátságos lakóit is. Afrika varázslatos hangulata magával ragad, és többé már nem vagyok biztos benne, hogy a Viktória utazásom csúcspontja.

Az Air Zimbabwe 725-ös járatán töltöm az éjszakát. Az izgatottságtól és a kíváncsiságtól nem tudok aludni. Vajon milyen lesz ez a távoli ország? A hírek nem túl biztatóak: éhezés, járványok, fegyűlölet, politikai zavargások, korrupt vezetés. Az útikönyvek azonban ezernyi szépségről írnak. A gépem hajnalban ér földet Harare nemzetközi repülőterén. Robert Mugabe elnök üdvözlő, no nem személyesen, csupán a falon lógó, óriási, elegáns keretbe foglalt fényképről. Még nem tudom, hogy szigorú tekintete egész úton végigkísér, hiszen az ország első emberének fotója minden középület falán megtalálható.

Rövid várakozás után belföldi járatall indulok tovább Bulawayóba, Zimbabwe második legnagyobb városába, ahol rögtön nekivágok felfedező sétámnak. Bármerre indulok, pompás jakaranda fasorok által szegélyezett, széles sugárutakat talállok. A Brazíliában őshonos jakarandafák szeptemberben és októberben virágzanak, amikor a telet egy rövid tavasz után felváltja a nyár. A trombita alakú virágok október közepén lehullnak, csodás, élénk lila szőnyegként borítva be az utcákat. A babona szerint, ha egy jakarandaszirom hull az emberre, szerencsét hoz, én azonban hiába áldogálók a kellemes árnyat adó lombok alatt. Ennek ellenére nagyon szerencsésnek érzem magam, hogy itt lehetek.

Lassan lejáró a lábamat a meglepően rendezett, tiszta városban, ahol modern és történelmi épületek, óriási parkok, sportpályák váltják egymást. Beugrok egy bankba is, ahol hatalmas köteg „Zim” dollárt kapok néhány amerikaiért cserébe. Mivel korán sötétedik, hamar eljön a vacsora ideje: a hagyományos csirke mellé a sadza nevű nemzeti specialitást kérem, ami egyszerű kukoricakása, és kézzel szokás enni. Előételnek a sült mopane hernyót ajánlják, én azonban képtelen vagyok a számba venni. Azt mondják, hogy finom, ráadásul nagyon egészséges, de még csukott szemmel sem tudom rávenni magam a kóstolóra.

Vacsora után benézek a szomszédos szórakozóhelyre, és hamar megismerkedek néhány

zimbabwei fiatallal. Lelkesen próbálják megtanítani nekem a helyi táncot, nem sok sikerrel. A bárban a férfiak kedvence a Zambézi sör, én viszont inkább a méltán híres Amarula krémlikőrt ízlelgetem, melyet Afrika Egyenlítőtel délre eső területein, a marula-fa élénksárga, ovális gyümölcsseiből készítenek.

Újabb belföldi repülőút után Victoria Falls város kicsiny repterén landolunk, s hamarosan elérkezik a régóta várt pillanat: előttünk a Mosi-Oa-Tunya, azaz a „Füstölgő Mennydörgés”, Zimbabwe legfőbb turisztikai látványossága. A nevet a környéken élő törzs tagjai adták a világszerte ismert természeti csodának. A vízesést David Livingstone keresztelte át Viktória királynő tiszteletére 1855-ben, amikor először pillantotta meg az 1700 méter széles és 108 méter magas, hatalmas erejű, zuhanó víztömeget.

Az esős időszak végén percenként 500 millió liter víz ömlik a Batoka Szurdokba, párját meg 50 kilométerről is látni lehet. Így, október táján a zuhatag egyes részei teljesen szárazak.

A hátrány ugyanakkor előnyt is jelent, hiszen ilyenkor a legjobbak a látási viszonyok. Az esős évszak végén ugyanis szinte lehetetlen képeken megörökíteni, vagy egyáltalán megnézni a párfelhőbe burkolózó Viktóriát.

Miután besötétedik, már csak a vacsora vár ránk, amit egy egészen különleges helyen költünk el. Ének- és dobzsó mellett újabb ételkülönlegességeket ízlelgetünk: krokodil, impala és varacsok disznó meglepően finom húsa kerül a tányérunkra. Végül pedig, minden ellenérzésemet legyőzve, megeszek egy egész sült mopane hernyót. Egy ilyen fantasztikus nap végén, ennyi élmény után ezt a kalandot sem hagyhatom ki. Nem is olyan rossz!

Hwange Nemzeti Park, hajnali 4 óra: a Szafari Lodge konyhájában az ország keleti területeiről származó teát kortyolgatjuk, majd elfoglaljuk helyünket a terepjárón. Lassan zötykölődünk, néhányan elalszanak. Bár Afrikában vagyunk, kötött pulóveremben és szélzsekimben is diergek, puha plédet tekerek magamra. Egymást követik az álmos percek, majd hirtelen feltűnik egy elefánt. Kettő. Három. Aztán már nem is számoljuk, mivel egy hatalmas csorda vonul el

előttünk az itatóhely felé. Több napot is eltöltünk Zimbabwe legnagyobb nemzeti parkjában. Sok száz állat és fénykép után már csak egy vágyunk marad: nagyon szeretnénk oroszlánt látni. Az utolsó nap végére ez az álmunk is valóra válik, négy gyönyörű példányt pillantunk meg az út menti fűben. Ezzel mind az öt nagyvad – az oroszlán, a kafferbivaly, az elefánt, az orrszarvú és a leopárd – megmutatta magát nekünk.

Most Ó-Zimbabwe legendás romjaihoz tartunk, melyek a piramisok mellett az afrikai civilizáció legjelentősebb kőépítményei. Már sokat hallottam a rejtélyes ősi városról, melynek végre falai között sétálhatok. Az Európából érkező régészek először nem hitték el, hogy az óriási épületrendszer – mely habarcs nélkül egymásra helyezett gránittömbökből áll – fekete-afrikai „szakemberek” műve. Egyre mélyebbre ástak, mindenáron próbálták megtalálni az európai mesterekre utaló bizonyítékokat, mindhiába. A kutatások szerint a 11. és a 15. század között épült település ugyanis egy virágzó afrikai birodalom vallási és kereskedelmi központja volt, még mielőtt az első európai vadászok és arab kereskedők megérkeztek volna. A kőházakat, melyek sona népcsoportoknak adtak otthont, dzimba dzemabwe-nak hívják. Ebből a kifejezésből származik a Zimbabwe név.

Az utolsó napokat Hararében töltöm. A kétféle főváros központjában ötszázalagos szállodák, bankok, videokölcsönzők, gyorséttermek, internetkávézók és neonreklámok emlékeztetnek rá, hogy mégis csak a 21. században vagyunk. A poros külvárosi szegénységdedekben azonban megállt az idő: a családok pár négyzetméteren szoronganak, a vizet közös kútból hordják, a kinti mellékhelyiségnek se ajtaja, se teteje. Csillagás és nyomor, szélsőséges város egy szélsőséges országban. Sajnos, a hírek igaznak bizonyultak, és Zimbabwe valóban óriási nehézségekkel küzd, utazóként mégis rendkívül kedves embereket ismerhettem meg, és egy gyönyörű, változatos országot.

Pálinkás Tamara

A fejszámolás művészete

Azt mindenki tudja, hogy az emberek képességei között nagy különbségek lehetnek. Az egyik ember csak húsz kilót bír felemelni, a másik akár kétszáz kilót is, vagy az egyik tízszer erősebb lehet, mint a másik. Mindez csekély különbség azonban ahhoz képest, amelyet egyes szellemi képességek között észleltek.

Az emberek fejben általában csak egyjegyű számokat tudnak összeszorozni, de vannak, akiknek még ez is nehézséget okoz. Kétjegyű számokat már kevesebben, három- vagy négyjegyű számot pedig még ennél is kevesebben. De azért voltak, és ma is vannak olyan emberek, akiknek ez a képessége hatalmas. Ők gyakran

cirkuszokban mutatták meg készségeiket. És érdekes, hogy bár a fejszámolásban rendkívüli képességekkel rendelkeztek, mégsem lettek híres matematikusok.

De mire is képesek ezek az emberek? A Guinness Világrekordok Könyvében lévő rekordot egy indiai nő tartja – lehet azóta már túlszárnyalták ezt – aki két 13 számjegyű álló számot, 7686369774870 és 2465099745779, szorozott össze fejben, mindössze 26 másodperc alatt! Ilyen számokat a legtöbben megjegyezni sem vagyunk képesek.

Egy másik ilyen rekord a négyzetgyökvonással függ össze, melynek elvégzéséhez osztásokra, szorzásokra és kivó-

násokra is szükség van. Ezt egy holland férfi végezte el, igaz viszonylag lassan (?!), 2 perc és 9 másodperc kellett neki ahhoz, hogy az első 13 számjegyét megtalálja egy 100 számjegyet tartalmazó számnak!

(SZ. K.)

Beszédes testtartás

Mondják, a szem a lélek tükré, mondják azt is, arcunk nem hazudik. Vajon így van ez? És ha igen, hogyan történhet meg, hogy időnként nem vesszük észre, hogy a szemünkbe hazudnak, hogy annak rendje és módja szerint átvernek?

Nézzük meg talán először, hogyan, milyen eszközökkel közvetítünk információkat embertársainknak?

A kérdés után mindenkinek leghamarabb a beszéd jut eszébe, hiszen ez a legkézenfekvőbb, legegyszerűbb és ugyanakkor a legbonyolultabb kommunikációs eszközünk. Csakhogy a szavakon kívül nagyon sok információt közvetít a testünk is. Testtartásunk igazolhatja, alátámaszthatja mindazt, amit elmondunk, vagy cáfolhatja, megkérdőjelezheti szavaink valóságértékét. Ilyenkor felmerül bennünk a kétely, sőt, néha egyértelműen tudjuk, hogy amit partnerünk mondott, nem felel meg annak, amit igazából gondol, úgy érezzük, valami nem stimmel. Vajon mire gondolunk akkor, ha valaki csípőre tett kézzel, kissé előrehajló

testtartással, emelt hangon mondja: „Nem vagyok dühös!” Hiszünk neki? Testtartása, hanglejtése arról árulkodik, hogy igenis dühös, habár ennek a tagadása hangzik el.

(Cimbora)

Szent Mihály napja

Mihály az egyik legismertebb bibliai eredetű férfinév: arkangyal, a mennyei seregek fejedelme, egyben az egyház oltalmazója.

Szent Mihály napját szeptember 29-én ünnepeljük. Számtalan népi hagyomány köthető hozzá. Az állattartók számára ez a nap a gazdasági év fordulója: a Szent György-napkor (április 28.) legelőre hajtott állatokat ilyenkor hajtották vissza. A pásztorokat ekkor elszámoltatták, így ez a nap volt számukra a legnagyobb ünnep. Mulatságokat, bálakat rendeztek. A pásztorok ilyenkor vettek új felszerelést.

Ma már kihalt hagyomány, hogy ezen a napon a nőknek tilos volt dolgozniuk. Régen azt tartották, hogy aki ilyenkor mos, kisebesedik a keze, aki pedig mángorol (a mosott ruhát forgó hengerekből álló eszközzel kisimítja), annak egész évben dörögni fog a háza fölött az ég.

Sokféle időjárással kapcsolatos szólás, közmondás ismeretes Szent Mihály-napra vonatkozóan. Például: aki Szent Mihály napján gatyába öltözik, attól nem kell tanácsot kérni; aki ez a nap után is szalmakalapban jár, szintén nem beszámítható. A „Szent Mihály fehér lovon jön, behozza a deret” mondás az ős beköszöntére utal.

Tiltakoztunk

Szeptember 7-én tömeges tiltakozásra került sor Óbecsén a Tisza partján a nagyméretű halpusztulás miatt. Iskolánk két tanulója, a hetedikes Horváth Anita és a nyolcadikos György József a rendezvényen felolvasták írásukat a környezetvédelemről. Az önkormányzat, több szervezet és a nagyszámú megjelent polgár sikraszállt a Tisza és a környezet megvédéséért, majd a folyó vizébe koszorúkat dobta.

György József, 8. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse

Magyarságismereti Mozgótábor

Június utolsó napján indult Szabadkáról a busz Magyarországra, a Mozgótáborba. Azokat a tizennyolc éven aluli fiatalokat vitte, akik a pályázatukkal kiérdemelték a részvételt: Vajdaságból harmincan.

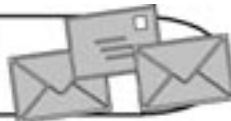
A barátnőm és én is a buszon ültünk. Izgatottan vártuk, hogy megérkezzünk Budapestre, a Csillebérc Ifjúsági Szabadidő Parkba. Ott Aykler Papp Zsuzsa néni, a csoportvezetőnk és a szervezők segítségével három csoportba osztott bennünket. Volt Rákóczi-, Bethlen- és Zrínyi-csapat. Én a Bethlen-csapatba kerültem, csoportvezetőink Dorka, egy erdélyi lány és Tibi bá, egy kanadai nyugdíjas tanár voltak. Ők vigyáztak ránk 16 napon keresztül. Másnap reggel útnak indult a három busz Budapestről. A mi csoportunknak Győr volt az első állomása. Három nap után Pécsre mentünk, majd ismét három nap múlva Kecskeméten telepedtünk le. Naponta számtalan nevezetességet néztünk meg. Miután Kecskeméten eltöltöttünk két napot, Miskolcra utaztunk. Újabb három nap után visszamentünk Budapestre. Az ott töltött napok voltak talán a legszebbek.

Július 17-én reggel búcsút vettünk egymástól. Mindannyiunk emlékezetében gyönyörű emlék marad az együtt töltött idő. Sok érdekes kalandban volt részünk. Magyarország sok-sok nevezetességét meglátogattuk, mint például az Esterházy-kastélyt, a Rákóczi-múzeumot, az Aggteleki cseppkőbarlangot, az esztergomi bazilikát, a Terror Házát, a Hősök terét, a diósgyőri várat, az ópusztaszeri nemzeti parkot, a Csontvári-, a Vasarely- és a Zsolnay-múzeumot, a Parlamentet és még rengeteg más érdekes látnivalót. A 16 nap alatt körülbelül 40 magyarországi városban jártunk.

Szeretném így utólag megköszönni a tanárainknak, hogy segítettek a pályázat megírásában. A részvételt pedig a szervezőknek, a csoportvezetőknek és az összes kanadai támogatónak, de legfőképp Zsuzsa néninek és Berci bácsinak, akik minden évben gondoskodnak arról, hogy minél több határon túli magyar fiatal ismerje meg Magyarországot.

Ristić Anita, 8. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

MIZUJS?

Ezüstérem Japánból, oklevelek Finnországból

Merc Aleksandar munkája

A 14. nemzetközi rajzversenyre, amelyet Tokióban rendeztek meg, a világ 68 országából összesen 45 978 alkotás érkezett. A zsűri két fordulóban értékelte a munkákat és húsz arany-, negyven ezüst- és hatvan bronzérmét osztott ki. Az egyik ezüstérem boldog tulajdonosa a szabadkai Studio Bravo Képzőművészeti Műhely hét éves tagja, **Besnyi Botond**. A Japánból érkezett oklevélre rányomták a díjazott alkotását is, és az egészet bekeretezték. Ezenkívül rajzfelszerelést is kapott.

A finnországi Hyvinkaa városkában 13. alkalommal hirdették meg a nemzetközi rajzpályázatot, amelynek ideai témája a környezetünk volt. A pályázatra 58 országból 7500 munka érkezett. 567 alkotó kapott oklevelet. A műhely tagjai közül **Aleksandar Merc**, **Aleksic Luna** és **Dudás Csaba** nevére érkezett oklevél. Rajzaik helyet kaptak az augusztusban megrendezett finnországi kiállításon is.

Sportnap volt

Szeptember 9-én sportnap volt a bácskertes labdarúgópályán. Az salvég és a felvég focistái mérték össze erejüket. Hosszú küzdelem után döntetlen lett az eredmény. Később kötélhúzóverseny volt, amelyen a felvégi csapat győzött. A sportnap végén a versenyzőket megajándékozták.

Dobó Márta, 6. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Sziasztok!

Kezdem kétségbe esni, hiszen lassan egy hónapja folyik a tanítás, ott ültök a suliban, hír pedig egy szál sem töledek. Aztán megtört a jég: befutott az első levél Bácskertesről, Óbecséről és Doroszlóról. Lesz tehát Mizujs oldal, nyugtáztam. Biztos vagyok benne, hogy a következő hetekben, amikor már minden a régi kerékvágásba kerül, rendszeresen hoz a postás töledek híreket, tudósításokat. Hiszem azt, hogy a régi kismunkatársakon kívül újak is jelentkeznek majd. Írjátok meg mi minden történik az iskolátokban, lakóhelyeteken! A lényeg az, hogy pontos és teljes információkat tartalmazzon az írásotok. Az időpont mindig dátummal szerepeljen benne, s a nevek, helyszínek is legyenek pontosak.

*Sikeres tanévet nektek, sok-sok tudósítást nekünk!
Baráti szeretettel üdvözl benneteket*

Trityi

Mennyire szereted önmagad

1. Fontosak számodra a márkás holmik?

- a) Nem, mert leginkább ajándékba kapom a holmijaimat.
- b) Nagyon, mert nem akarok lemaradni a többiektől.
- c) Azt veszem fel, ami éppen a kezem ügyébe akad.

2. Voltál már olyan helyzetben, amelyből szerencsésen kikerültél, pedig egyáltalán nem bíztál magadban?

- a) Nem, ezekről igyekszem távol tartani magam.
- b) Igen, különben is szeretem különleges helyzetekben kipróbálni az erőmet.
- c) Nagyon bátor dolgokat cselekedtem, pedig egyáltalán nem bíztam magamban.

3. Szeretnél olykor más bőrébe bújni?

- a) Csak akkor, ha annak a másnak van olyan dolga, mint például a számítógép, pénz, ruhák, amit én nagyon szeretnék.
- b) Gyakran, mert az az érzésem, hogy én nem vagyok érdekes személy.
- c) Úgy gondolom, hogy mindenkinek elégedettnek kell lennie magával, a helyzetével, a családjával, mindenével, amije van, mert lehet, hogy másnak még ennyi sincs.

4. Elkövettél már olyan valamit, ami nagyon kellemetlen volt számodra?

- a) Nem, de különben is úgy látom, másnapra mindenki elfelejti a történeteket.
- b) Igen, és a legapróbb hibákat sem tudom magamnak megbocsátani, napokig lelkiismeret-furdalásom van.
- c) Ha valami kellemetlenséget követek el, megbeszélésem a szüleimmel, ők mindig tudnak tanácsot adni.

5. Többször előfordult, hogy valóra vált az álmod?

- a) Csak párszor volt ilyen az életemben.
- b) Igen, rendszerint megálmodom, hogy felelni fogok.
- c) Még soha, pedig szívesen elmennék azokra a tájakra, ahol álmomban már jártam.

6. Elárulod a titkaidat a legjobb barátnődnek/barátodnak?

- a) Vannak dolgok, amiket senkinek nem mondok el, mert csak rám tartoznak.
- b) Ha megbízok benne, elmondom a legféltettebb titkaimat is.
- c) Nem tudok titkot tartani, és ezt sokan ki is használják.

7. Elégedett vagy?

- a) Ha nem lenne az állandó idegeskedés, akkor elégedett lennék.
- b) Igen, úgy érzem.
- c) Egyáltalán nem, mert egyhangú az életem, mindennap ugyanaz van.

PONTOZÁS			
	a	b	c
1.	0	3	6
2.	0	6	3
3.	0	3	6
4.	3	0	6
5.	6	3	0
6.	0	6	3
7.	3	6	0

Sokszor felmerül bennünk a kétség, vajon milyenek vagyunk, mennyire vagyunk tisztában gyengeségeinkkel, előnyeinkkel és hibáinkkal. A teszt megmutatja, hogy mit várhattok el magatoktól, és mások mit gondolnak rólatok. Válaszolj őszintén a kérdésekre.

Értékelés

0 és 18 pont között: Fogalmad sincs, mi zajlik a bensődben, és hogy milyen képességek rejlenek benned. Hiányzó ön-bizalmadat márkás cuccokkal próbálsz ellensúlyozni, de ez nem segít rajtad. Találd meg az erősségeidet és derítsd ki, mi lakozik benned. Akkor igazán sikeres lehetsz.

21 és 30 pont között: Ne csodálkozz, ha a barátaid teljesen másképp vélekednek rólad, mint te. Mindig csak a hibákat veszed észre magadon, másokat viszont sokkal többre tartasz, mint amilyenek azok valójában. Többször előfordult, hogy szélsőséges helyzetekben több bátorságról és magabiztosságról tettél tanúbizonyságot, mint azt valaha is gondoltad volna magadról. Tehát sokkal több rejlik benned, mint ahogy azt elképzeled.

33 és 42 pont között: Tudod, hogy mik az erősségeid, és ezeket teljesen tudatosan be is veted. Nem is kell nagyon küzdened érte, amúgy is te vagy a társaság központja. A kellemetlen helyzetekben megőrzöd a nyugalmadat, és úgy oldod föl a feszültséget, hogy először is mindent megbeszélsz a barátaiddal, szüleiddel. A belső nyugalmad adja az erőt ahhoz, hogy a legrosszabb helyzetekben is helyesen cselekedj. Csak így tovább!

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 12 éves lány vagyok, és úgy érzem, rengeteg a bajom az utóbbi időben. Nem tudom, mi van velem, de ha kell, ha nem, elsírom magam. Sírok, ha arra gondolok, hogy kövér vagyok, akkor is, ha belenézek a tükörbe, és látom milyen ronda vagyok. Voltam egy születési bulin, ahol klassz személyekkel ismerkedtem meg, és most azért is sírok, hogy ki tudja, mikor találkozom újra velük. Tudom, létezik telefon, SMS, megszerezhetem a számukat, írhatok nekik, de az is kétségbe ejt, hogy biztos, hogy nem merném őket felhívni, sem írni nekik. És úgy általában, mindenért sírok. Kérlek, segíts, mit tegyek!? Nem tetszem magamnak sem, de a környezetemet is idegesítem!

Tini, 12”

Válasz:

Kedves Tini, 12!

Tudom, hogy most nagyon boldogtalannak érezed magad, és nagyon sötétnek látsz mindent. Nagy a valószínűsége, hogy a problémáid hátterében a serdülőkorod áll, pontosabban az, hogy beléptél a serdülőkorba. Bizonyára már észleltél magadon ezt-azt. Ilyenkor kezdenek el működni intenzíven a belső elválasztású mirigyek, termelnek a nemi hormonokat, amelyek a nővé változást biztosítják. Amikor ez elkezdődik, felborul a szervezetben a gyermekkori hormonháztartás egyensúlya. Jó lenne, ha az iskola könyvtárában keresnél néhány könyvet a serdülőkori változásokról, hogy minél többet megtudj arról a folyamatról, amelyek néhány évig befolyásolják az életedet. Osztályfőnöki órán is szoktak foglalkozni ezzel a témával. A felborult hormonháztartással együtt jár az érzelmek gyakori változása, heves kitörések, az ok nélküli sírás és az ok nélküli nevetés. De azt is átgondolhatod, hogy történt-e valamilyen változás az életedben, valamilyen esemény, ami kiválthatta ezt a szomorkás állapotot, mi jár a fejedben, tudsz-e enni, aludni stb. Nem jó, ha a rosszkedv elhatalmasodik rajtad és sötét gondolatok foglalkoztatnak, ennek következtében nehezebben megy a tanulás, nem tudsz odafigyelni az iskolában, romlanak az osztályzataid. Így a saját belső boldogtalanságod mellé társul az is, hogy elégedetlenek lesznek veled a szüleid, a tanáraid, és ezért még boldogtalanabb lehetsz. Hogy megelőzd a rosszkedvet, mozogj minél többet, és főleg rendszeresen. Ha lehet, mindennap, kinn a szabadban. Elég egy fél órás futás, ugrálókötelezés, labdázás, rollerezés stb. Ha úgy érzed, hogy semmi sem segít a rosszkedveden, beszélj meg anyukáddal, és forduljatok a gondoddal a gyermekorvosodhoz.

ron, szárazföldön és jégen is. Van egy barátja, aki megpróbált bennünket elválasztani. Sikerült neki! Most a fiú, akivel olyan jól megértettük egymást, megutált! Egy időre meg is szűnt köztünk a levelezés. Most újra kaptam tőle SMS-t, amelyikben azt kérdezi, hogy szeretem-e, ha igen, akkor adjak neki csajozási tanácsokat. Kíváncsi voltam, hogy tetszik-e neki valaki más, és megkérdeztem, hogy van-e valaki kiszemeltje, attól függ a tipp. Azt írta, hogy én vagyok az!!! Adtam neki tippet, és utána megkérdezte, hogy akarok-e vele járni, és adott gondolkodási időt, 24 órát. Igaz a 24 óra lejárt, és én nem tudtam mit írni neki. A barátnőm azt állítja, hogy ez csak duma, tesztel az alak és szórakozik. A fiú pedig váltig váltig azt írja, hogy komolyan gondolja. A gond az, hogy én azért nem nagyon hiszek neki. Mit tegyek? Segítsen!

Mircsi”

Válasz:

Kedves Mircsi!

Azt hiszem, hogy legjobb, ha a megérzéseidre hagyatkozol. Azok pedig azt súgják neked, hogy ezzel a fiúval valami nincs rendben, mármint az őszinteségével. Biztos, hogy még elég komolytalan, nem tudja, mit akar, ő maga kicsoda, ezért könnyen befolyásolható. A legjobb lenne, ha pontot tennél a vele való szerelmi kapcsolatra, hisz már egyszer kiderült, hogy nem megy a dolog. Legyetek barátok, rollerezetek együtt, ha lehet. De járj nyitott szemmel, mert nagyon sok, aranyos fiú jár-kell a világban, ismerkedj, barátkozz, és előbb vagy utóbb biztosan találkozol egy helyes sráccal, aki maga is tudja, hogyan kell tényleg levenni a lábadról, és nem kell „saját magadnak megkérned a saját kezedet”.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 14 éves lány vagyok, akinek megingott a hite még a barátnőmben is. Nem tudom, mit tegyek. A barátnőm a mobilomról szerelmes üzeneteket küldözgetett egy srácnak. Az rendszeresen válaszolt mindegyikre. Ez az egész nekem egyáltalán nem tetszik. Hogy tehetett ilyet?! Most már ő is kapizsgálja, hogy nem volt helyes, amit csinált, mert megharagudtam rá. Azt állítja, hogy így akart bennünket összehozni, mert szerinte, mi ketten, összeillünk. Így kell, hogy történjenek a dolgok? Nem tudom, mit tegyek tovább. Haragszom rá, de azóta, kiderült, hogy nekem is tetszik a fiú. Segítség!!!

Barátnők”

Válasz:

Kedves Barátnők!

Igazad van, a barátnőd rosszat tett. Igazad van, hogy haragszol rá. Már ő is bűnhődik meggondolatlan tette miatt. Az egészben az a jó, hogy sikerült megbeszélgetek a dolgokat, és felállítottatok néhány viselkedési szabályt: Pl. a barátnőm megkérdezése nélkül nem használom annak mobilját. Ha elmúlt a haragod, barátkozzatok továbbra is, hisz ő neked jót akart. Valamit látott, amit te esetleg még nem vettél észre magadnál. Most fogalmazzatok meg a másik szabályt is, hogy megbeszélés nélkül nem léptek a tettek mezejére, nem dolgoztok a másik háta mögött, akármennyire is jónak tűnik a dolog. Ha a fiú igazából tetszik, és megfelel számodra, használd ki az alkalmat, ismerd meg közelebbről. Ha jól megértitek egymást, szuper! Ha nem, hát Istenem! Mindenből tanulhatunk valamit, tapasztalatot vonhatunk le.

„Kedves Bori Mária!

Sosem gondoltam, hogy egyszer én is jelentkezem a Bizalmasba a problémámmal, de azt mondják, hogy sose mondd, hogy sose. Az én gondom egy fiúval kapcsolatos. A nyáron ismerkedtünk meg, nagyon jóba lettünk vele, SMS-ezünk, sokat voltunk együtt, rollereztünk, mert mindketten szeretünk korcsolyázni, télen-nyá-

Szeptember

Egy gém szállt az erdő felett. Nem láttam, de kiáltása odahullt mellém, és kíváncsian forgattam nyakam, hogy megláthassam a vándort. Mert vándorlásban volt, az bizonyos. Érezte a hangján. Talán leszólt a vidéket, melyben hiába keresett érdemleges vizeket, de lehet az is, hogy társa után kiáltott, aki elhagyta. Magasan repült a gém. Akkor lapult a nap a nyugati ég pereméhez, és az erdőben már gémlábú árnyékok jártak. A visszhangos kiáltás felhőmesszeségből szállt még egyszer felém, és utánarévedtem, mert mindig szerettem a vándorokat, legyen az madár vagy ember. A vándoreMBER cipője porán, a vándormadár pedig szárnya tollán hordja idegen tájak ízét, üzenetét, napsugarát, borulását. Repül a gémmadár felhők felett, felhők alatt, és talán lenéz a vándorló tájakra, hol érik már a kukorica, fellobbannak a haldokló, nyárvégi tüzek, és a krumpli füstje rálapul a völgyre, mert nem akar elmenni onnét, ahol született.

Lenéz az utakra, melyek folytonosak, és végtelenek, mint az idő, és átrepül a faluk tornya felett, hol rekedt kis harangok most már korábban mérik az estét. Már messze lehet a hosszú lábú madár, és a fonál, mely gondolataim orsójáról pergett utána, elszakadt, mert egy őz jött ki a nyiladékra. Jó messze van, nem látom, bak-e. De ha bak is, nem lövök. Messze van. Feje a földön. Csipeget. Elég nagynek látszik, azt hiszem, bak. Legelésben felém tart. Egy pillanatra elfordítom a fejem – valami zörgött mögöttem –, és amikor újra odanézek, már három őz áll kinn. Az előbbi és két kisebb. Tehát nem bak! Suta és két gidája. Jönnek felém. A két kisgida játékosan megugrik néha, és anyjuk ilyenkor felemeli fejét.

Ebben a fejmozdulatban valami figyelmeztetés lehet, mert a gidák erre megállnak, és közelebb húzódnak anyjukhoz. Egyszer csak szétrebben a három őz, mert éppen felettük egy héja vágódott ki a nyiladékra. De hogy megijedtek!

A héja előttem is elparádézott. Olyan keneteljesen repült, mint egy örvös galamb. Egy-két ősmagyar átkot ereszték utána, mert golyós puska van velem, és ez a madársintér szinte megérzi ezt. Bezzeg, ha nyúlra megy a hajtás, nem mutatja magát egy világért sem! Csak ilyenkor, amikor – nem mondom – egy jó bak is elcsábítana, de látogatásom most nekik sem szól, hanem az igazi koronás uraknak, akikhez még a jó bak is csak olyan hétszilvafás kurtanemes. Nekik szól a látogatásom, de ők nem igen állnak velem szóba. Fene gőgös társaság! Nemhogy látni kívánnának, de még a szagomat sem bírják. Én pedig plebejusi kitartással járok utánuk! Hátha! Hátha egyszer csak megjelenik előttem valamelyik koronás úr, és csak úgy félvállról odaszól:

– Mit akar, fiam?... De csak gyorsan, mert lakodalomba vagyok hivatalos....

Én aztán megmondanám, mit akarok...

Egyelőre azonban nem áll velem szóba. Pedig a lakodalom már áll, mert a szomszéd erdőből idehallatszik a lakodalmi lárma, de hát én oda nem kaptam meghívót. Kár! Pedig de szép riportot írnék arról a lakodalomról!

Voltak: ezek és ezek: Y úr 12, Y úr 14 ágú koronával. A hölgyek pedig csupa báj, könnyedség, tűz és – szerelem. A lagzi előtt lovagi torna. Győzött ez és ez az úr.

Mondom, merített papírra írnám a csodás nászt, az orgonaszólót, a szilajságot, hetykeséget s a hölgyek szűzi odaadását – de így mindezekről nem írhatok. Pedig valami kis jogom is lenne hozzá, hiszen ez a főrangú nép egyébként nálunk lakik. Nálunk méltóztatnak részint születni, és egész éven át táplálkozni, csak a lakodalmat tartják másutt. Nálunk vannak a családi örömök. Mi adjuk a bölcsőt, a szomszéd pedig a családísírboltot. Persze erről a szomszéd nem tehet. Neki nagyobb az erdeje – oda mennek. Oda mennének, ha nem akarná, akkor is. Övé a nagyobb rész, illik, hogy övé legyen a több öröm is. Csak egy-két daliát küldene ilyenkor hozzánk! Talán küldene is, de nem jönnek... Kár!

Így aztán csak állok a nyiladék szélén, hallgatom, amikor a vőlegény elkurjantja magát odaát. A hangja után: rendes legény lehet.

Közben megjött az este. Leül mellém. Az égi lámpagyújtogató is sorra lobbantja a kis csillaglámpákat. Nem látok már semmit. A szomszédban ugyancsak jó a hangulat, én pedig hazaballagok, mint aki a lakodalomból kimaradt.

Másnap esett az eső, fújt a szél, s a felhők a hegyháton olyan alacsonyan jártak, hogy az ember megtörülhette bennük a kezét...

Fekete István

Jaksics Ferenc illusztrációja

A különböző körhintákkal, hullámvasutakkal és szellemvasutakkal felszerelt játékparkokat vidámparknak vagy lunaparknak is nevezik. Ez utóbbi elnevezést Hold-parknak lehetne lefordítani, hisz a Hold latin elnevezéséből ered. De vajon miért éppen a Holdról?

ZSIBONGÓ

Hold-park

1901-ben történt, egy New York-i nagy kiállítás idején. Itt helyeztek el egy különleges játékszer: egy nagy hajót szárnyakkal. A hajón a következő felirat állt: Utazás a Holdra. A fedélzeten helyet foglaló utasokat, a kiállítás látogatóit a hajó „végigröpítette” a vásár területén. (Arról nem szól a tudósítás, hogy a hajó valóban „repült-e”, vagy esetleg a rászerezelt kerekeken gurult-e.) Az út végén egy neonfényvel világító Hold állt. Ezután több hasonló szerkezet jelent meg Amerika területén a különböző vásárokon, kiállításokon színhelyén. A felirat azonban mindenhol holdutazásra csábított. Mindenhol sorban álltak a látogatók, hogy a Holdra „léphessenek”. Az első igazi, a maiakhoz hasonló luna-, azaz vidámparkot 1903-ban építették fel, természetesen szintén Amerikában. Innen aztán elterjedt a világ minden részében.

Örvénylő színek

Több ezer éves, ám ma is nagyon népszerű kézművestechnika a textíliák speciális festése, a batikolás, amely valószínűleg Indiából származik. A batik szó jávai eredetű, jelentése „írni”, „rajzolni”, „festeni”. Lényege, hogy az anyagra festés előtt viaszréteget hordanak fel, amelyet megkeményedés után megtörnek, így a festék a repedéseken keresztül beszivárog az anyagba. A viaszréteg eltávolítása után előtűnik a kész minta. Az egykor igen drágának számító batikolást később egyszerűsítették, és a mintákat nyomással vitték fel

az anyag felületére. Ma már olyan módszerek is léteznek batikolt textíliák előállítására, amelyek különösebb szakértelmet sem igényelnek. Az anyag csomózásával, kötözésével, gyűrésével változatos minták, körök, csíkok, hullámok alakíthatók ki.

Miért leszünk szomjasak?

Szinte természetesnek tartjuk, hogy nagy melegben nagyon szomjasak is szoktunk lenni. Azt viszont már nem mindenki tudja, miért is leszünk szomjasak.

Sokan a szomjúságot a száj és a torok száradásának vélik. Ez azonban nem így van, hiszen megszomjazunk akkor is, ha izgulunk, idegesek vagyunk, kifáradunk vagy ha lelassul a nyálmirigyek működése. Sőt, szomjúságot érezhetünk akkor is, ha a nyálmirigyek elég nyálat termelnek.

Az igazi kiváltó ok a vérben található só mennyiségének megváltozása. A vérben meghatározott mennyiségű víz és só található. Amennyiben az arányuk a só javára megváltozik, megszomjazunk. Az agyban van egy olyan központ is, amely a vérben található só mennyiségére reagál. Jelzést küld a garat hátsó falára. Innen a jelzés az agyba továbbítódik, és máris azt érezzük, szomjasak vagyunk.

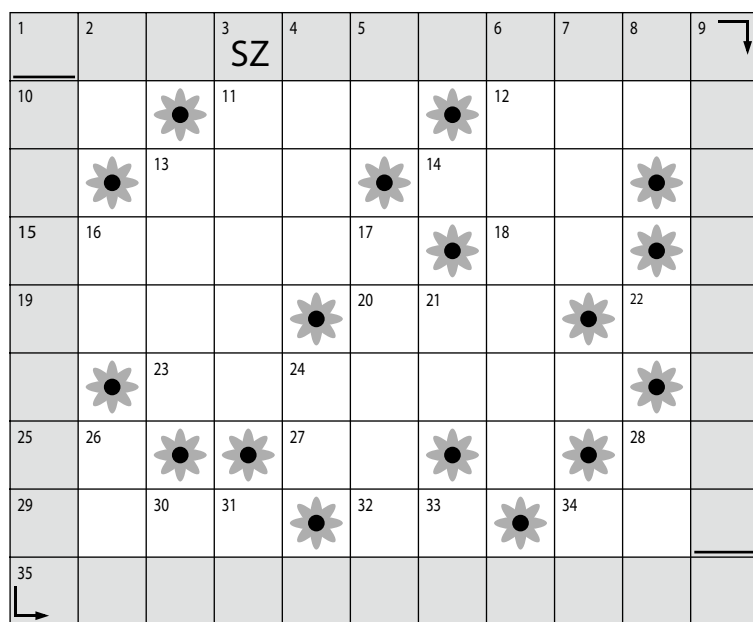
Szólásmagyarázat

Vigyorog, mint a fakutya

Abban, feltűnően csúnyán vagy ok nélkül nevető emberre szoktuk mondani, hogy: vigyorog, mint a fakutya. A szóhasonlat eredete ma is vitatott, nagyjából két csoportba oszthatók a vele foglalkozó szakíráások. Az elsőbe azok a magyarázatok tartoznak, amelyek a szólás fakutya szaván valamely fából készült tárgyat értenek. Vannak vidékek, ahol a fakutya az a cölöp volt, amely a koscsik nekiütődésétől védte a házak oldalát, de néhol fakutya volt a csizmahúzó neve és a bognárok cégére is. A második csoportba azok a magyarázatok kerültek, amelyek a fakutya fa előtagjában átvitt értelmet kerestek, mert a fa olykor az értéktelenség, a hitványság jelképe volt. Eszerint a fakutya olyan kutya lehetett, amelyik nem ugat, csak vigyorog, ártatlannak tette magát, de valójában hamis és rosszindulatú. E magyarázatok közül talán az jár a legközelebb az igazsághoz, amelyik a nem rég még közhasználatú és széles körben fakutyának nevezett csizmahúzóval hozza összefüggésbe a szólás keletkezését.

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

- Bácsi, kérem, megmondaná a pontos időt?

- Három óra 15 perc, fiacskám.

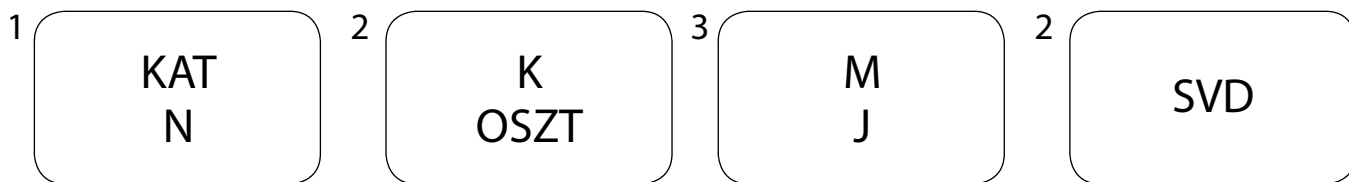
- Nem értem, hogy lehet ez...

A folytatás a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A poén első része (folytatás a függőleges 9. sorban), 10. Kis patak, 11. Levegő, görögül, 12. Elit betűi keverve, 13. Létezett, 14. Lám, 15. Csíráztatott árpa, 18. Névelő, 19. Megyek, szerbül, 20. Szeretne megkapni valamit, 22. A föld felé, 23. Pusztaság, 25. Dánia, 27. Felügyelő, 28. Tiltószó, 29. Keletkezik, például a folyó, 32. Hamis, 34. Súrolópor.

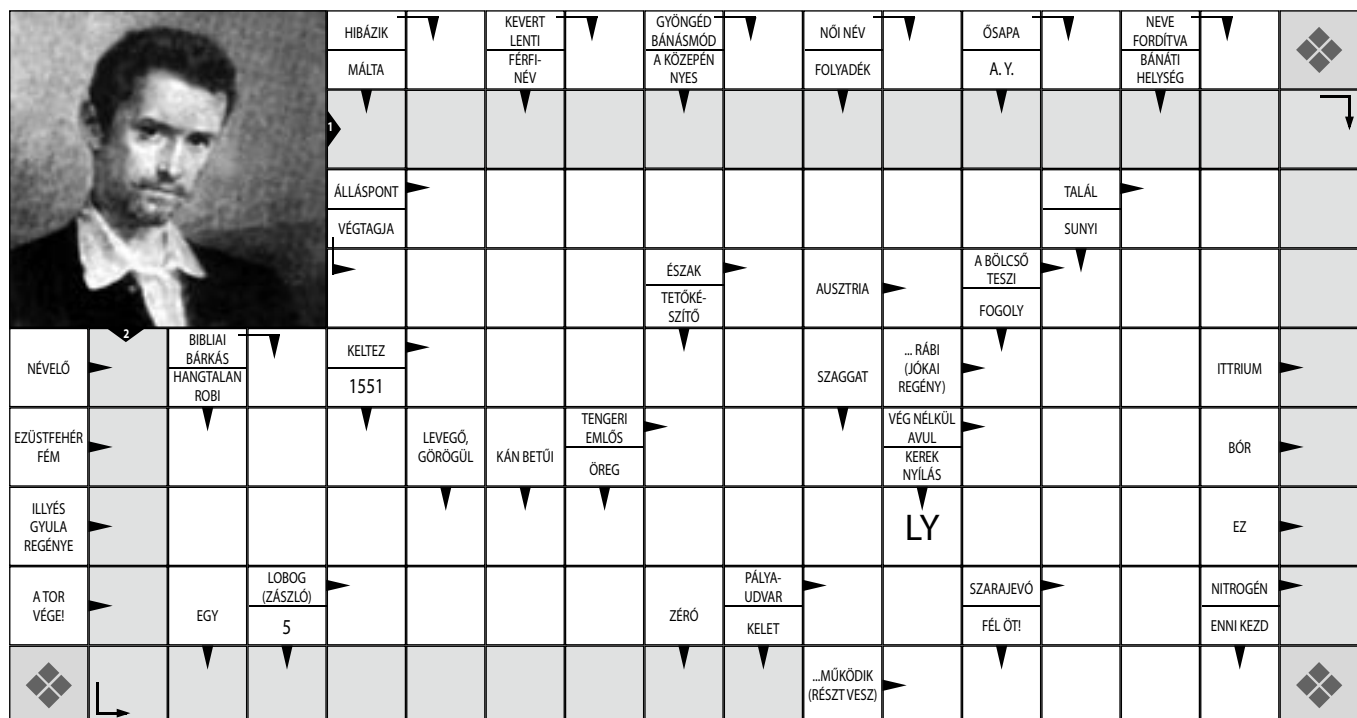
Függőleges sorok: 2. Görögország, 3. Hentesáru, 4. Csinos, 5. Az argon vegyjele, 6. Nem kerül bele, 7. Élesít, 8. Részvénytársaság, 10. A poén befejező része (folytatás a vízszintes 35. sorban), 13. Jól vág, 16. Jószívű, 17. Elhatározás, 21. Menülap, 24. Lányom férje, 26. Adriai sziget, 28. Belgrádi hetilap, 30. Tojás, németül, 31. Hangtalan dáma, 33. L. T., 34. Ökör, szerbül.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (28.)

Mai rejtvényünkben az egyik legszebb Petőfi-vers, a Szeptember végén című költemény első sorát kell megfejtenetek. A költő kerekén 160 évvel ezelőtt, 1847 szeptemberében írta ezt a verset.

Anagramma

VOLGA

MÁRIA

TISZA

KOROS

LENÉZ

PÁLYA

BATÁR

RÁTOL

IRÁNY

A megadott szavak betűiből képezz új, értelmes szavakat. Ha jól dolgoztál, akkor a kiemelt oszlopban Portugália fővárosának neve alakul ki.

Szó-ta-gol-va

1	2			3	4	
5			6			
	7	8			9	10
11				12		
13	14		15			
16			17			18
	19				20	

Vízszintes sorok: 1. Bánatos, 3. Spanyol város, 5. Szín (ék. h.), 6. Komikus szerepeket játszó színész, 7. Nagyobb szitával dolgozó, 9. Apa, 12. Ünnepe, 13. Ritka női név, 16. Pille tájszóval, 17. Gabonyaláb, 19. Orozta, 20. Rádiólokátor.

Függőleges sorok: 1. Műalkotás, 2. Nem természetes, 3. Kis Tamás, 4. Levakarások, 6. Szerb néptánc (ék. h.), 8. Ostromló, 10. Bánati falu, 11. Bácskai helységből való, 14. Zenedráma, 15. Lövedék, 18. Gyorsan beszél.

Írd be a válaszokat az ábrába úgy, hogy minden mezőbe

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Minirejtvény

1	2		3	4
5			6	
7				
8			9	
		10		
11			12	

Vízszintes sorok: 1. Finom nyári nyaláncs (folytatás a függőleges 4. sorban), 5. Karó közepe! 6. Kiejtett betű, 7. Szótoldalék, 8. 999 római számmal, 9. Lángol, 10. Határozatlan névelő, 11. Határozott névelő, 12. Kettő Rómában.

Függőleges sorok:

1. Kis Mária, 2. Elektromosság, 3. Tiltószó, 9. Nem földi.

Közmondás

J . B B M . . G Y V . R . B ,

M . N T H . L N . P . G Y T . Z . K

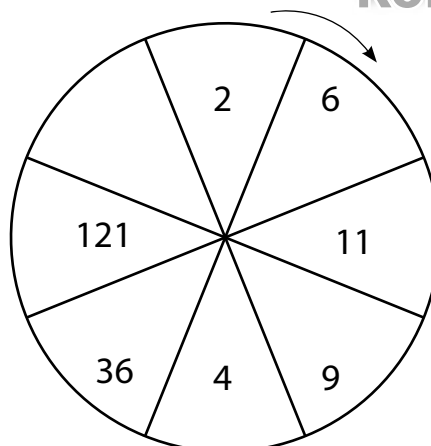
Neked csak a pontok helyére kell beírni a hiányzó magánhangzókat, s már meg is van a közmondás.

Se eleje, se vége

	A	L	E	
	R	A	T	
	A	G	A	
	A	R	T	
	L	D	A	
	O	R	T	

Pótold a hiányzó betűket elől és hátul úgy, hogy értelmes szavak alakuljanak ki, és a két kiemelt oszlopban két magyar zeneszerző neve váljék olvashatóvá. Ezúttal nem tettünk különbséget a rövid és a hosszú magánhangzók között.

Körszámtan

A körcikkekben levő számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, máris beírhatod a hiányzó számot az üres körcikkebe..

A 27. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Szénporból.

Betűrejtvények

1. tanterem, 2. kalács, 3. beperel, 4. szerfelett

Ki az író?

Madách Imre

Lóugrásban

Mohol, Szabadka, Törökkanizsa

Fordított rejtvény

hatvány

Kép, kép, kép

1. képtár, 2. képzelet, 3. beképzelt, 4. fénykép, 5. jóképű, 6. képeslap

Körszámtan

A hiányzó szám 26, mert a számból kivonunk 9-et, majd a különbséghez hozzáadunk 15-öt.

A 26. skandináv rejtvény helyes

megfejtése

ELSUHUGOTT AZ A FÜTTYŐS SÁRGARIGÓ IS DÉLRE.

Aranykoporsó

MÓRA FERENC regénye nyomán
írta CS. HORVÁTH TIBOR,
rajzolta FAZEKAS ATTILA

(FOLYTATJUK)

HOROSZKÓP

Kos (III. 21.–IV. 20.)

Kitűnő terved veszélyben van, mert valaki keresztülhúzhatja a számításaidat. Minél hamarabb kösd meg az alkat, hiszen a zavaró tényezők kiiktatására képtelen leszel később. Ne felejts el lapot vagy ajándékot küldeni egy jó barátnak. Ne kritizáld a közeli rokont, mert az apróbb civakodások is most komoly veszekedéssé fajulhatnak. Az új ismerős barátságos és segítőkész, de tartsd az öt lépés távolságot vele szemben. Talán még nem ismered elég jól, hogy a bizalmadba fogadd!

Bika (IV. 21.–V. 20.)

Óvd az egészséged, ne menj bele olyan programokba, amikhez titkon nem fűlik a fogad, vagy nem érzed jól magad. Kérj elnézést és kirándulás helyett pihenj otthon. Problémáid súlyát nem érti, vagy nem fogja fel senki a környezetben. Valamivel hívd fel magadra a figyelmet, ha egyedül nem boldogulsz a megoldásokkal. Barátaid melletted állnak.

Ikrek (V. 21.–VI. 21.)

Ha beszédes kedvedben vagy, csak a barátaiddal kommunikálj, különben sokat mutatsz meg magadból az ismeretleneknek. Kerüld a pletykákat, ne hallgass és ne is terjeszd őket. Viselkedésed olykor támadásnak tűnhet, pedig nincs más célod, mint az, hogy minél gyorsabban megértesd magad. Barátaidat azonnal meg akarod győzni a saját igazadról. Társasági ügyeidnek szenteled figyelmed nagy részét.

Rák (VI. 22.–VII. 22.)

A héten eljön a számvetés, az emlékezés ideje. Az idő is alkalmas a meditálásra, gondolkodásra. Jó benyomást tehetsz tanáraidra, hiszen most a szokottnál is ambíciózusabb vagy. Ha úgy érzed, hogy megérdemled a jobb osztályzatot, esélyed van rá, hogy most megkapd. Beszélj távlati terveidről is! Ismerd el, hogy szükség van a változtatásokra!

Oroszlán (VII. 23.–VIII. 23.)

Szerelmet és egyben csalódást is jeleznek a csillagok. Rosszul teszed, ha csupán érzelmi alapon hozod meg a döntéseidet. Egyik este ne légy hiszékeny, ne ülj fel üres ígéreteknél. Kétségeid támadnak, hogy jó úton jársz-e. Eredeti tervedet nem szabad feladni, próbálj következetes maradni. Ne feledd, hogy a türelem rózsát terem! Nehezen koncentrálsz, érdektelenül végzed a feladataidat. A fókuszálás azért nem megy, mert a fellegekben jársz.

Szűz (VIII. 24.–IX. 23.)

Légy lélekben is felkészülve egy váratlan vendég fogadására. Ha hívnak, fogadd el a meghívást! Kellemes, felejthetetlen percekben lehet részed, ha így teszel. Tedd félre szorongásaidat, aggódásaidat. Ne törődj mások viselkedésével, ne húzd fel magad rajtuk. Jó hírek aranyozhatják be mindennapjaidat. A hétvégén a szerelem dominál majd.

Mérleg (IX. 24.–X. 23.)

Kivételesen a stresszhelyzeteket is jól kezeled. Ezen a héten józanul és logikusan gondolkodsz. Erkölcsei elismerésre is számíthatsz, ami azonban nem jár jutalommal. Légy elnéző barátaiddal, ismerőseiddel, szomszédaiddal. Ne szívj mellre semmit, hiszen nem gondolják komolyan. Ha randevúra hívnak, ne tétováz, fogadd el a meghívást.

Skorpió (X. 24.–XI. 22.)

Családi veszekést jeleznek a csillagok. Ez addig is elfajulhat, hogy szinte érezni lehet a feszültséget otthonotokban. Minél hamarabb tisztázd le a dolgot, legyél te az engedékenyebb. Ha kinyilvánítod függetlenségedet, az viharfelhőket vonz fejed fölé. Talán az a legjobb, ha egyszerűen csak lenyeled ezt a ténytet.

Nyilas (XI. 23.–XII. 21.)

Ha információra van szükséged, minél hamarabb szerezd be a hiányzó adatokat. Kedvez a hét a társasági életnek, egyik este könnyen megcsaphat a szerelem szele. Szívügyek helyett a hét közepén inkább a sulival kapcsolatos kérdések foglalkoztatnak. Szállj harcba saját érdekeidért, de másokat ezzel ne korlátozz! Vesd latba higgadtságodat, józanságodat.

Bak (XII. 22.–I. 20.)

Keresd a kihívásokat, légy magabiztos, bízz magadban, hogy képes vagy a feladatok megoldására. Most az extravagáns éned kerülhet előtérbe. Ellenszenves érzéseidet rejtss el, tartsd magad a formásokhoz. Kemény munkád hamarosan meghozza a gyümölcsét. Abban a reményben kezd napjaidat, hogy sok mindent meg tudsz beszélni a társaiddal. Ez így is lesz, ha nem ragaszkodsz az elképzeléseidhez.

Vízöntő (I. 21.–II. 19.)

Nem tántoríthat el senki és semmi, ötleteidet nyugodtan közölheted a barátaiddal, ugyanis azok felettebb eredetiek. Változó hangulatú ismerőseiddel most nagyon könnyen összekaphatsz önhibádon kívül. Nézőpontodat emiatt ne változtasd meg, hamarosan lecsillapodnak a kedélyek. Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra! Fejezz be minden félbehagyott feladatot, ha pedig segítséget kérnek, csupán erkölcsi segítségben részesítsd az illetőt.

Halak (II. 20.–III. 20.)

Okosságod, leleményességed többen elismerik, sőt még profitálhatsz is képességeidből. Most még egy új partnerkapcsolat is kezdetét veheti. Érdekes telefonhívásokat kaphatsz. Szinte egész nap csörog a telefon, és ennek kapcsán nem mondhatni, hogy unatkozol. Ám egy furcsa üzenet nagy galibát is okozhat. Okosan tennéd, ha kissé személytelenül viselkednél. Szemléld a háttérből az eseményeket. Ellenségeskedés és acsarkodás tanúja lehetsz, amiből jobb, ha kimaradsz.

Műértő

– Nézd ezt a szobrot, milyen különös alakja van! – mondja a férj a modern művészeti kiállításon. – Vajon mire gondolt a művész, mikor alkotta?

– Beszélj csendebben! – szól rá a feleség. – Nem látod, hogy az egy tűzoltókészülék?

A csábítás trükkje

Két srác a diszkó előtt a hódítás trükkjeiről beszélget. Azt mondja a tapasztaltabb:

– Ne majrézz! Odamész a csajhoz, és megkérdezed, nem volna-e kedve táncolni. Ha nem megy, meghívod egy italra. Ha ez sem megy, akkor próbálj meg az erőddel imponálni!

A srác szót fogad. Amikor bemennek, rögtön odalép egy lányhoz:

– Szia! Nincs kedved táncolni?

– Nincs.

– Akkor gyere, igyunk valamit!

– Nem megyek, nem vagyok szomjas.

A srác visszaemlékezik az imént tanultakra, és kivágja:

– Jó, akkor gyere velem szkanderezni!

Szakácskönyv

Az ifjú asszonyka első ebédjét tálalja az urának, aki némán eszi a húst.

– Talán nem ízlett? – kérdi félve a menyecske a végén. – Pedig a szakácskönyvből csináltam...

– Lehet, csillagom, de máskor talán próbáld ki a lapokat, mert a fedele kicsit kemény volt!

Átverés

Saláta invitálja a barátját:

– Látogass meg! Február két utolsó napján otthon leszek.

– Nem fogsz átverni – mondja a barát.

– Februárnak nincs is utolsó két napja!

Véletlen

Az erdész tetten éri a vadorzót.

– Maga mit művel itt? – kérdi tőle.

– Higgye el, erdész úr – magyarázkodik az orvvadász –, én tulajdonképpen öngyilkos akartam lenni, csak véletlenül a nyulat találtam el!

Serpenyőben

Két tükörtojás fekszik a serpenyőben. Megszólal az egyik:

– Te, érzed, milyen rettenetes meleg van itt!

Mire a másik:

– Segítség egy beszélő tükörtojás!

Svábbogár

– Mama, gyere gyorsan, svábbogár van a konyhában!

– Ūristen! Meg kell várnunk apádat.

– Miért?

– Mert a családban csak ő tud németül.

Ismerős...

– Maga nem Kovács bácsi Bocondáról, a Rezeda utcából?

– Nem.

– Gondoltam, mert még csak nem is hasonlít.

Gomba

A férj arra ér haza a munkából, hogy a felesége a konyhában kuporog, és keservesen zokog.

– Miért sírsz, drága szívem? – kérdi tőle. – Mi történt?

– A kedvencedet készítettem vacsorára – szipogja az asszony. – A mama gombát szedett az erdőben, én meg pörköltet csináltam belőle. Utána bementem a fürdőszobába mosakodni, és mire kijöttem, az az átkozott macska megette az egészet.

– És ezért sírsz, drágám? Gyere, veszünk egy másik macskát!

Antireklám

A korosodó asszonynak nagyon fáj a gyomra.

– Anyukám –, mondja a lánya –, vegyél be ebből a tablettából! Biztosan láttad, hirdetik a tévében is, hogy nagyon hatásos.

– Ez? Ez nem kell! – tiltakozik a mama. – A tévében az a nő naponta ötször panaszkodik a gyomorfájására, és mindig be is veszi a tablettát, de semmit nem segít, mert másnap elölről kezdi.

Dugó

A városban óriási forgalmi dugó van, és a sor csak lépésben halad. Egy taxis türelmetlen hölgyutasa így szól a sofőrhez:

– Mondja, nem tudna egy kicsit gyorsabban menni?

– Én tudnék asszonyom – mormogja a taxis –, de nem hagyhatom itt a kocsit.

– Nézd csak, szívem, a felét már el is törölgettem!

– És mi a véleménye a pálya nehézségeiről?

Az idő pénz

János bácsi felmutatja a vonatjegyét, mire a kalauz:

– De hisze ez egy gyerekjegy!

János bácsi:

– Na, látja, most derül ki, hogy milyen nagy késésben van ez a szerelvény!

Divatbemutató

Amikor a feleség hazaér a divatbemutatóról, a férj illedelmesen megkérdezi:

– Na, milyen az új divat?

– Semmi újdonság – válaszol a feleség.

– Megint kétrészes.

– Kétrészes?

– Igen, az egyik részét nem tudom megfizetni, a másik pedig hordhatatlan.

Intézkedés

– Kérem, biztos úr, ez az ember ellopta a kocsimat!

– Nyugalom, asszonyom, mindjárt megmotozzuk.

Irodalomtörténet

– Miért nem mondta ötszáz walesi bárd, hogy éljen Eduárd?

– ???

– Mert nem tudtak magyarul.

Madarak

– Pistike, mondj egy madarat!

– Gólyácska.

– Mondj még egyet!

– Verébke.

– Jó, de ne így mondd, hanem monddj rendesen, hogy gólya, veréb. Na, akkor most mondj egyet!

– Fecs.

Pályamódosítás

Kékét skót beszélget:

– Nem vennéd meg a pizzamámat?

– Miért akarod eladni?

– Mert éjjeliőr lettem.

Nőttön nő

Anyuka hosszas válogatás után végre talál megfelelő cipőt a gyerekek az üzletben.

– Becsomagoljam? – kérdezi az eladó.

– Nem szükséges – feleli az anyuka, és a gyerekekhez fordul. – Vedd fel hamar, kisfiam, mielőtt kinövöd!

Megrögzött civil

A tizedes a fegyvereket mutatja be az újonc katonáknak.

– Ez automata fegyver – mutatja az egyik géppisztolyt.

– Igen? – kérdezi az egyik baka. – És hol kell beledobni a pénzt?

Moshat

– Szörnyű, kedvesem, hogy manapság milyen piszkosak a gyerekek, ha az utcán játszanak.

– Igen, tegnap én is hat srácot mostam meg, amíg rátaláltam a fiamra.

Orr, fül, gége

– Doktor úr, félig megsüketültem.

– Olyan nincs. Valaki vagy süket, vagy nem. Ismétlje, amit a fülébe sűgok: nyolc-vannolc.

– Nagyvennégy.

Foci

– Fejfordítás balra – mondja az edző.

– Most jobbra, balra, jobbra. Egy, kettő... egy, kettő... elég. No, mit gondoltok, miért csináltuk ezt a gyakorlatot?

– A nyakizom lazítására – szól valaki a sorból.

– Szó sincs róla! A jövőben mindig így kell csinálnotok, ha valaki megkérdezi, tudtok-e focizni.

Öröm a kiskert

A kezdő kertész megkeresi öreg kollégáját:

– Adjon tanácsot, legyen szíves! Mit lehet olyan földbe ültetni, ami alig kap esőt, állandóan süti a nap, a talaj agyagos, és sziklás lejtőn fekszik?

– Zászlórudat – feleli az öreg.

Szabadulás

– Apukám, leveheted az ujjad az elrepedt vízvezetékcsőről!

– Megjöttek végre a szerelők?

– Nem, de kigyulladt a házunk.

Lehetetlen, hogy ehetetlen?

Egy hölgy állít be felháborodottan a patinás cukrászdába.

– Kérem – mondja a főnöknek –, a sütemény, amit reggel vásároltam, ehetetlen!

– De asszonyom – mondja az indignált főnök –, már bocsásson meg, de ez lehetetlen állítás! Én harminc éve készítek süteményt...

– És miért csak most adta el?

– Ne ijedezzen, uram, én a vízvezeték-szerelő vagyok!

Praktikus biztonsági óv

25 éves a smiley

Saját állítása szerint 25 évvel ezelőtt Scott Fahlman, a Carnegie Mellon University professzora használta először az ismert jelsorozatot: kettőspont, kötőjel, zárójel :-)) egy elektronikus üzenetben.

A szakértők körében nagyjából teljes az egyetértés, hogy a smiley és a többi emotikon nagyban hozzásegítette az embereket ahhoz, hogy elektronikus üzeneteiket többlettartalommal lássák el, hogy közöljék azt a metakommunikációs tartalmat, ami a pusztán szövegből esetleg nem jönne le.

Fahlman 1982 február 19-én tette közzé javaslatát egy online üzenőfalban. „A viccek kísérőjének a következő karaktersorozatot javaslom :-)) Elforgatva olvassátok.”

A Carnegie Mellon szerint a profeszor smiley-jai innen terjedtek el más egyetemekre, majd cégekhez, és végül az internet terjedésével mindenkihez eljutottak.

Az elsőség kérdése nem vitatott, bár ahogy Fahlman mondja: „Nem találkoztam még bizonyítékkal, mely azt mutatná, hogy bárki előbb használta volna ezt a jelet. Persze nem kizárt, hogy másnak is eszébe jutott az ötlet – végső soron meglehetősen triviális.” – írta a professzor az egyetem kifejezetten a smiley-nak szánt honlapján.

Az évforduló tiszteletére Fahlman profeszor és kollégái kitaláltak egy versenyt hallgatók részére. A Smiley Award az innovációért jár a technológia támogatta kommunikációban egy hallgatónak. A díj 500 dollár jutalommal jár, melyet a Yahoo szponzorál.

A SMILEY fejlődése

Kiejtés és szómagyarázat

Itt találjátok a képregény szövegében előforduló nevek és szavak helyes kiejtését, valamint a szómagyarázatot.

Varanes = varanesz

illustis praepositus = illusztris prepozitusz (latinul tekintélyes eljáró)

eunuch = eunuh

Gratiák = gráciák (a szerelem, a zene, a tánc, a halál istennői)

Hercules = herkulesz

nobilissimus = nobilissimus (latinul nemes úr)

A Jó Pajtás és a Mézeskalács elérhetőségei

(Vágd ki és ragaszd a szekrényed ajtajára!)

**Cím: Jó Pajtás és Mézeskalács szerkesztősége
21000 NOVI SAD, Vojvode Mišića 1/III.**

Telefon (szerkesztőség): 021/ 475-4008 (csak telefon!)

Fax (szerkesztőség): 021/ 475-4009 (csak fax!)

Telefon és fax (terjesztési ügyekben): 021/ 557-304

Folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad

**e-mail: jopajtas.szerk@magyar-szo.co.yu
és amicus@nadlanu.com**

URL: <http://www.jopajtas.info>

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

**Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, Valamint
Kisebbségi Titkársága**

**Szerbiai
Művelődési
Minisztérium**

**A határon túl
élő magyarok
megsegítéséért**

INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
☎ (024)555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás
60 ÉVES

Vajdasági magyar gyermeklap ■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Megbízott főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381 21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381 21/ 475-400-9 (csak fax) ■
■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/ 557-304 ■
■ Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■
■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: jopajtas.szerk@magyar-szo.co.yu és amicus@nadlanu.com ■